

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P. MEGYED.
ÉVRE 9 P. FÉLÉVRE 18 P. ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLER. VASÁRNAP 24 FILLER

XV. EVFOLYAM, 266. SZÁM.

Debrecen, 1938 november 24 csütörtök

ARA: 12 FILLER

Lemondott a kormány

Vitéz Imrédy Béla szerdán este 9 órakor benyújtotta a kormány lemondását

A kormányzó a lemondást illetőleg a döntést fenntartotta és mátol kezdve külön böző politikusokat fog meghallgatni

A képviselőház izgalmas ülés után 115:96 arányban leszavazta a kormányt

A magyar belpolitikai életnek régen nem volt olyan izgalmas, drámainak nevezhető napja, mint a tegnapi.

Szerdán mutatkozott be a képviselőházban a második Imrédy-kormány. Ezt a bemutatkozást megelőzte a kormánypártnak keddi értekezlete, amelyen nyilvánvaló lett, hogy a kormányzó-párt kettéhasadt és a pártnak több mint negyven százaléka megtagadta a politikai közösséget az új kormánnyal. Kiléptek a pártból régi, oszlopos tagok, volt miniszterek és államtitkárok egész sora, a képviselőház elnöke és alelnöke is.

Ez az esemény természetesen új helyzetet teremtett és előrevetette árnyékát, hogy az Imrédy-kormány bemutatkozása a képviselőházban nem fog simán menni. Így is történt. A képviselőház ülése rendkívül izgalmas, helyenként viharos és drámai fordulatokban bővelkedő volt. Sztranyavszky Sándor volt földművelésügyi miniszter napirendelőtti felszólalásban indokolta meg a kilépéseket és fejtegette ki, hogy miért bizalmatlan a kormánnyal szemben. Eckhardt Tibor beszélt Sztranyavszky után és szintén azt fejtegette, hogy miért kénytelen bizalmatlanságot nyilvánítani az egyébként általa nagyrabecsült miniszterelnök politikai vezetésével szemben.

Imrédy miniszterelnök azonnal válaszolt és midőn újból leszögezte, hogy a kormányzat vonalvezetésével szemben támasztott amaz aggodalmak, mintha nem alkotmányos uton akarva kormányozni: alaptalanok. Tiltakozott a felforgató törekvésekkel való cimborálás vádjá ellen is. Az erősen meggyarapodott ellenzék oldaláról folytonos közbekkiáltások hang-

zoktak el és látszott, hogy a miniszterelnök beszéde nem oszlatta el a bizalmatlanságot. Ez a bizalmatlanság a napirendi vita során nyert aztán kifejezést. Viharos vita után a képviselőház többsége elvetette azt a napirendi indítványt, melyet a miniszterelnök javaslatának megfelelően tett a Ház elnöke és elfogadta azt az indítványt, melyet a NEP-ből kilépett Marschall Ferenc tett, amelyben már a kormány iránti bizalmatlanság foglaltatik. A szavazás aránya 115:96 volt, tehát a kormány nem tudott magának többséget biztosítani a parlamentben a NEP-ből történt kiválások után. Este Imrédy miniszterelnök értekezletre hívta össze a NEP tagjait. A pártban megmaradt képviselők nagy ovációval fogadták, maga Imrédy miniszterelnök bizakodással és reménységgel beszélt az értekezleten és változa az új helyzetet. Sőt konturjait festette meg a párt új kiépítésének. Felkészült a parlamenti küzdelemre, felhívta a párt tagjait, hogy korán jelenjenek meg esütörtökön a képviselőház ülésére. Minden jel arra vallott, hogy Imrédy felveszi a parlamentben a küzdelmet. Azonban mégsem így történt.

Este 9 órakor Imrédy Béla kihallgatáson jelent meg a kormányzó öfömlétségénél és benyújtotta a kormány lemondását.

A bekövetkezett kormányválság ismét új helyzetet teremtett. A kibontakozás most már a kormányzó öfömlétségénél tartandó sorozatos kihallgatások után várható.

Rendkívül érdekes az a hír, mely arról szól, hogy Sztranyavszky Sándor vezetésével a Független Kisgazdapárt között tárgyalások

indultak meg új párt megalakítására. Ezek a tárgyalások még kezdeti stádiumban vannak, de az ese-

mények esetleg nagyon hamar megérlelik az új alakulást.

Hivatalos jelentés a kormány lemondásáról

Budapest, nov. 23. (MTL) Vitéz Imrédy Béla m. kir. miniszterelnök szerdán este 9 órakor benyújtotta a kormány lemondását. A Kormányzó Ur öfömlétségénél a lemondás elfogadását illetőleg a döntést fenntartotta. A esütörtöki naptól kezdve az államfő külön böző politikusokat fog kihallgatáson fogadni s meghallgatni.

Új párt alakul Sztranyavszky és Eckhardt részvételével

A képviselőház ülése után a NEP-ből kivált képviselők Sztranyavszky Sándor elnökletével értekezletet tartottak. Nagy érdeklődést keltett, hogy ezen az értekezleten Eckhardt Tibor is részt vett. Az a hír terjedt el, hogy egy jobboldali nemzeti párt kialakulása van folyamatban. Olyan pártalakulásról van szó, melyben Sztranyavszky Sándor, vagyis a NEP-ből kivált képviselők, a Független Kisgazdapárt, az Egyesült Keresztény-párt egyrésze és a Rakovszky-Matolcsy csoport venne részt. Hírek terjedtek el arról, hogy Bethlen Istvánhoz közelálló képviselők is szívesen látják ezt az alakulást, sőt abban részt is vennének.

Az értekezlet után Sztranyavszky Sándor Mikecz Ödön volt igazságügy-miniszterrel folytatott megbeszélést. Számítanak arra is, hogy az új pártalakulást felsőházi tagok is támogatnák s így a felsőházban is képviseletet nyerne. Kornis Gyula, a képviselőház elnöke, ki szintén a NEP-ből kilépettek csoportjához tartozik, az est folyamán hosszabb megbeszélést

folytatott gróf Bethlen Istvánnal, majd Eckhardt Tiborral tárgyalt. Ezt követőleg felkereste Kornis Imrédy Bélát, akivel néhány percig tárgyalt.

Nagy érdeklődéssel várják a esütörtöki napot, amikor a helyzet tisztázása már várható. Imrédy Béla, a lemondott miniszterelnök, szerdán kétszer is volt kihallgatáson a kormányzó öfömlétségénél. Este Sztranyavszky és Eckhardt újabb tanácskozássra ültek össze, míg híveik a Hungaria-szállóban vacsoráztak és folytatott megbeszéléseket. Híre jár, hogy az alakuló új pártnak Egyesült Nemzeti Párt lenne a neve.

A NEP pártértekezlete után a párt tagjai a Pannonia szálló éttermében gyűltek össze vacsorára. A vacsorán a főispánok is nagyszámban megjelentek s megjelent valamennyi miniszter is. Imrédy miniszterelnök kivételével, aki 9 órakor a Kormányzó Ur öfömlétségénél jelent meg kihallgatáson. Nagy tapsal üdvözölték Fenczik volt ruszin minisztert, aki szintén megjelent a vacsorán.

A képviselőház izgalmas ülése

Budapest, nov. 23. Páratlanul nagy érdeklődés nyilvánult meg a képviselőház szerdai ülése iránt, amikor a második Imrédy-kormány bemutatkozása volt napirenden. A rendkívül kiéleződött politikai helyzet a Nemzeti Egység Pártjának kettéválásának hírekével kivétel minden képviselőt felhozott a Házba. Az ülés megnyitása előtt már zsufolya voltak a folyosók és a társalgók. Mikor Sztranyavszky Sándor megjelent, nagy éljenzéssel fogadták, ugyancsak megéljenzették Bor-nemisza Géza, Mikecz Ödön volt minisztereket, kik tudvalevőleg szintén kiléptek a pártból. Megjelent a képviselőházban gróf Bethlen István is, kit nyomban a képviselők nagy gyűrűje vett körül és élénk megbeszélés kezdődött. A jobboldali folyosókon ezuttal alig 40-50 képviselő tartózkodott és önkéntesen csak az hozott, amikor Imrédy miniszterelnök Tasnády Nagy Andrást igazságügyminiszterrel megjelent. A NEP-ben maradt képviselők megéljenzették a miniszterelnököt.

A legújabb események képe meglátszik az ülésstermen is, a Ház elnöksége átrendezte a helyeket, hozzávetőleges számítás szerint több mint 140 képviselő került az ellenzéki oldalra.

Az ülés megnyitása

Pontban tíz órakor nyitotta meg a

Sztranyavszky Sándor beszél

Sztranyavszky Sándor emelkedett ezuttal szólásra. A kilépett volt NEP képviselők és az ellenzék nagyrésze lelkes tapsal fogadja.

Régi parlamenti szokásnak kívánok eleget tenni — kezdte nagy figyelem közepette Sztranyavszky Sándor — akkor, amikor a Házban levő képviselőtársaim színe előtt indokolom meg képviselőtársaimnak és szerény személyemnek — akik a Nemzeti Egység Pártjából kiléptünk — elhatározásunk magyarázó, indokoló körülményeit. Ha valakinek, akkor nekem volt nehéz az elhatározás, hogy ezt a lépést megtegyem, hiszen azzal a párttal, amelyből kiléptem, a hosszú évek során át kifejtett önzetlen, a nemzet érdekében folyó munka és számtalan közös emlék kapcsol össze; összekapcsol megboldogult vezetőinknek, Gombos Gyulának emléke.

A párttal szemben — folytatta Sztranyavszky — bizonyos idő óta olyan stílus érvényesült, amely gondolkodóba ejtette az embert, vajjon azok, akik hivatottak a pártot irányítani, elsősorban a párt vezére, a miniszterelnök úr, a párttal együtt kívánja-e vinni tovább az ország ügyét, vagy ezt a pártot elmulásra való itéllettel kívánja sorsának átengedni.

Alkotmányos életet csak alkotmányos többséggel lehet élni — emelte fel szavát Sztranyavszky Sándor.

Aggodalmat keltő jelenségek

Azokon a körülményeken kívül, melyek bizonytalanná tették a Házban a helyzetét, azonkívül bizonytalanná tették a helyzetét, azonkívül voltak és merültek oly körülmények is, amelyek aggodással töltötték el azokat a magyar embereket a lelket, akik a magyar jövődjét az alkotmányosság keretén belül kívánták járni és az alkotmányosság keretén belül kívánják megvalósítani mindazokat a reformokat, mely reformokat mi is megvalósítandóknak tartunk, mert úgy éreztük, hogy a haladó idők ritmusá-

képviselőház ülését Kornis Gyula házelnök. Mikor Kornis alakja megjelent az emelvényen, a közepén és baloldalon ülő képviselők helyükről felemelkedve, hatalmas tapsban törtek ki.

Kornis Gyula kegyeltes szavakkal emlékezett meg elnöki megnyitójában Ernst Sándor elhunytáról és javaslatára Ernst Sándor emléket jegyzőkönyvben örökítették meg.

Bemutatásra került ezután az első Imrédy-kormány lemondásáról és a második Imrédy-kormány kinevezéséről szóló átirat.

Bevonul a kormány

Az elnök előterjesztése után Imrédy Béla miniszterelnök vezetésével bevonult az üléssterembe a kormány tagjai. Vagyennyien ünnepi ruhában. A jobboldalon taps fogadja a kormány tagjait, azonban a közepén nem hangzik fel taps.

Imrédy miniszterelnök jelentette a háznak, hogy legfelsőbb kormányzóí kizárta érkezett, melyet a jegyző felolvasott. A legfelsőbb kizárta arról szól, hogy a kormányzó saját kérelmére felmentette Imrédy miniszterelnököt és újból kinevezte miniszterelnöknek. A kormányzó ötfelműtsége a kizárásban Isten áldását kérte az országgyűlés munkájára. (Eljenzés.)

Kornis elnök bejelentette, hogy Sztranyavszky Sándor, Eckhardt Tibor napirend előtti felszólalásra kértek engedélyt, amit a Ház hagyományainak megfelelően meg is adott.

val lépést kell tartani.

— Eppen az új földreform és sok más kérdés, minden reform, amelyek a nemzet jövődjét vannak hivatva biztosítani, évtizedekre, vagy talán évszázadokra előre rendezni.

olyan kérdések, amelyeket elvonni a magyar közélet hivatott fórumának bírálata elől senkinek sem szabad, hogy szándéka legyen, mert senki emberfia nem tarthatja magát egyedül alkalmasnak arra, hogy az állami élet sarkalatos pontjait érintő kérdéseket, a magyar nemzeti jövődjét messze évtizedekre elrendezni hivatott kérdéseket, magának a magyar földnek jövődjét sorsát elrendezhesse,

ha még úgy is érzi, hogy jogában van, vagy képes arra. (Ugy van, ugy van! — Viharosan tapsolják Sztranyavszky Sándort.)

Meizler Károly éles hangja hallatszik, amikor a taps elesendedik:

— Bethlen elrendezi!

Bethlen István hátrafordul és Meizler felé legyint kezével:

— Hagyjon már nekem békét!

A Sztranyavszky-csoport tagjai felháborodva fordulnak Meizler felé és másodpercekig zúg a kiáltás:

— Szégyelje magát!

Kornis Gyula elnök figyelmezteti Meizlert.

A esend nagynehezen végre helyreállott, Sztranyavszky Sándor folytatja:

— Ezeknek a kérdéseknek a rendezése

ezek előtt a magyar emberek előtt kell, hogy megtörténjen, akik a nemzetet képviselik itt ezen a helyen.

Hangzotak el kijelentések, amelyek ezt illetékes ajkakra is meg erősítették, amelyet nem tagadok, de rámutatok azokra a jelenségekre, amelyek ezen kijelentések elhangzása előtt felmerültek a magyar közéletben — mondja szinte

kiáltva Sztranyavszky Sándor — és a magyar közéletet olyan izgalommal töltötték el, amelynek nyomai a közélet minden rétegében tapasztalhatóak és érezhetőek voltak.

Nagy vihar egy félreértett kijelentés miatt

Hallottunk olyan kijelentéseket a Felvidék visszaesatolásával, amely Felvidék mindannyiunk lel kéhez hozzanótt egyformán — (Nagy taps tör ki, az egész Ház megtapsolja a Felvidéket.) hogy a Felvidék visszaesatolásával új szellem, új levegő özönlik be a magyar életbe és olyan tünetek merültek fel, mintha a magyar közéletet kellene hozzálímitani a visszaesatolt Felvidékhez.

— Nem a Csonka-Magyarországot esatolták a visszakerült Felvidékhez, — mondja Sztranyavszky — hanem a Felvidéket esatolták vissza a csonka hazához.

Ebből nem következik, hogy az ott Benes Eduárd által inaugurált szellemiséget kell irányadónak tekintenünk a magyar jövődjé számára.

Ebben a pillanatban szinte hihetetlen vihar tört ki a Házban. Jaross Andor felugrott helyéről s élénken gesztikulálva kiált valamit Sztranyavszky felé, szavait azonban még a a gyorsírók sem értik. Csak hangzavart, szófoszlányokat lehet hallani. Jaross mond valamit, a kormányparti képviselők felállanak és tapsolnak, az ellenzékéről is feláll Meizler és Matócsy Máttyás, utóbbi tölesért formálva a kezéből, kiáltja:

— Eljen Jaross!

Sztranyavszky némán néz szembe a viharral és figyeli, hogy a tőle öt lépésre álló Jaross mit mond.

Jaross még mindig gesztikulálva beszél valamit, a kormánypartiak tapsolnak, az ellenzék állandóan közbekiált. Az egész Ház viharzik.

Kornis elnök állandóan rázza a esengőt, rettenetes hangzavar uralkodik a képviselőházban. Egyetlen mondatot nem lehet megérteni.

Jaross Andor leül a helyére, a Ház még mindig viharzik. Most már csak egyedül Petró Kálmán áll és indulatosan intget az elnöki emelvény felé. A körülötte ülők végre lecsillapítják, helyreáll a viszonylagos esend és ekkor Sztranyavszky Sándor Jaross Andor felé fordulva emelt hangon a következőket mondja:

Ezekre a kijelentésekre én okot szolgáltatni nem akartam. Szavaim ugylátszik, felremagyarázásra adhatnak alkalmat. Félremagyarázták, mert amiket én mondtam

nem a felvidéki magyarság szerepére

értettem. A felvidéki magyarság szerepe mindnyájunk előtt tisztán áll. (Ugy van! Ugy van! taps a Sztranyavszky-csoporton, a kisgazdapárton és az egész ellenzéken.)

A felvidéki magyarságnak két évtizeden át tanusított önzetlen, hazafias, lelkes munkássága előtt mindenki tisztelettel hajlik meg. (Erre ismét nagy taps törki) Meghajlok tisztelettel Jaross Andor személye előtt is... (Most Jaross Andort tapsolja a Ház.)

Némethy Vilmos közbekiált: Csonka a parlament addig, amíg ninesenek itt a felvidéki képviselők.

MA

disznótoros vacsora
erdélyi lángossal

1 pengő

Páll sörözőben

Kenéz Béla most a Matócsy-csoporthoz tartozó képviselő felé fordul és ezt mondja indulatosan: — Akkor is csonka! Csak akkor lesz teljes, ha az erdélyi képviselők is itt lesznek!

Sztranyavszky Sándor: ... és meghajolunk az előtt a szellem előtt, amely szellem az ott élő magyarság sorait fenntartotta. Tehát nem ez ellen a szellem ellen emeltem kifogást. Nem volnék becsületes, hazafias magyar ember, ha ez ellen szólaltam volna fel. (Viharos taps.)

— Nem lettem volna méltó egész politikai utamhoz és multamhoz, amely pedig sohasem volt görbe, hanem mindig egyenes, ha ilyen magyarázatot lehetne imputálni az én kijelentésemmek. Ellenben szolt ez annak, hogy Felső-Magyarországon, éremem alatta a megszállt részt és azt a részt, amely hazatéri, a esch politika, olyan szellemet inaugurált, amely a magyarságnak nem a fenntartására, hanem a kiirtására irányul. Ezt a szellemet olyannak, amely a demokráciát, előrehaladást, vagy reformpolitikának...

Itt ismét olyan nagy zaj uralkodik a Házban, hogy csak a mondat végét lehet megérteni.

Sztranyavszky Sándor: ... húsz esztendőn keresztül folytattunk. Engedelmet kérek, ez megsértése és megbántása volna annak a magyar közéletnek, amely közéletnek húszesztendő reprezentánsai itt vannak és itt helyet foglalnak.

— Húsz esztendő alatt kormányok mentek és kormányok jöttek de mindegyik mindig a magyar élet érdekében dolgozott. A parlament az alkotmányos munka lehetőségét megadta. Ilyen körülmények között nem lehet szükség arra, hogy más tényleg felé forduljanak az illetékes kormánykörök. Nincs szükség arra, hogy mozgalmak szárnyai felé forduljanak. Parlamenti eszközökkel és módoszatokkal kormányozni: ennek nincs semmi akadálya és semmi akadálya annak, hogy a nemzet ér-

Vígsház

A rendkívül nagy siker miatt
PROLONGÁLVA s így még
MA UTOLJÁRA látható:

UZ BENCE

Nyíró József legszebb regénye
JÁVOR, Bordy Bella, Mály G.

Holnapról: ARANYBORJU
a felejthetetlen
színes filmesoda.

dekében reformpolitikát folytatunk. Vannak azonban lelki motívumok, amelyekkel számolni kell.

Furcsa lelki válság

— Így érzem — folytatta Sztranyavszky Sándor — s nem most érzem így, amikor a miniszteri székéből megváltam, mert nekem a miniszterség gyönyörűségét nem jelentett, lelkiismeretemet nem áldoztam fel és függetlenségemet is mindig törekedtem megtartani és meg is fogom tartani. Itt az országban furcsa lelki válság van. Verseny folyik különböző jelszavak között. Licitáció folyik és sokan vesznek részt ebben a licitációban. Olyan egymásra rálicitálások történnek, melyeket veszélyeseknek tartok.

— A jobboldaliság körül olyan verseny folyik, hogy ma már kétségbevonja egyik a másik, másik a harmadik jobboldaliságát, pedig ezeknél a kérdéseknél nem lehet licitálni.

Gróf Bethlen István közbeszól: — Addig mennék jobbra, míg baloldalra kerülnek!

Egységes nemzeti közvélemény kialakítása

Sztranyavszky Sándor: Semmi esetre sem lehet helyes politikai cselekvés, amikor az, akinek az lenne a feladata, hogy megállítsa a lejton lefelé folyó versenyt, maga is paripákat fog a verseny-szeker élé és részt vesz ebben a versenyben. Hogy a miniszterelnök úr szekerének mi lesz a sorsa, mi lesz a lovakkal, mi lesz magával azzal, aki a szekér bakján ül, azzal én nem törődöm. De igenis törődöm azokkal az értékekkel, amelyek a miniszterelnök úr szekerén vannak.

— Ezeknek az értékeknek pedig a lejő végén nem szabad összetörniük! (Taps a középben.) Barátaim és én lelkiismeretünk szerint eszelkedtünk azért, hogy a magyar közéletben lehetőséget nyújtsunk arra, hogy minden pártkeretre való tekintet nélkül tömörüljenek azok a magyar erők, amely magyar erőknél tömörülése mentheti meg egyedül súlyos és nehéz körülmények között a nemzet jövőjét. (Helyeslés.)

— Nem akarunk egyéni politikát csinálni, hanem a nemzet iránti kötelességünket kívánjuk teljesíteni. És most, hogy a félreértés minden lehetőségét kizárjam, azt a kérésmet és azt a szerény felhívásomat intézem, hogy azok a pártok, amelyek érzik, hogy a pártkereteken felül és kívül álló módon kell a magyar nemzet jövődjét a mostani nehéz, súlyos, gondterhelt időkben szolgálni: azok maguk is törekedjenek saját pártjuk kereteit leépítve az egységes, közös nemzeti közvélemény kialakítására. (Nagy taps a középben és az ellenzék nagy részén.)

Sztranyavszky Sándor: Ez a nemzeti közvélemény nem keres elmentéteket. Nem keresi azt, hogy kit mi választ el egymástól, hanem keresi azt, hogy a nemzet irányban...
Tahy László: Alkotmányos úton!

Sztranyavszky Sándor: ... akarja építeni és fogja is építeni a magyar jövődjét! Pártok élete mulandó, a nemzet élete örök. A nemzet örök élete a mi lelkiismeretünkön is nyugszik. A mai nemzedék

— Szenvedő beteg aszonyok gyakran már egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvízzel is nagyon könnyű, lágy béltürelést érhetnek el, ami igen sok esetben rendkívül jótékony hatással van a beteg szervekre. Kérdezze meg orvosát.

a felelősség a nemzeti jövődjéért kialakításáért.

— És mi — emelte fel szavát Sztranyavszky Sándor — nevezhetnek bár bennünket öreg csákyasoknak (nagy zaj), mert hiszen ma ezt a jelzőt olyan könnyen osztogatják, sőt nevezhetnek zsidóbérencenek is (megújuló nagy lármá), ami sokaknak szintén könnyen kijár, mi mégis teljesítjük a magunk kötelességét és bármilyen egyéni kellemeteln konzekvenciára való tekintet nélkül járjuk tovább azt az utat, amelyen haladva a magyar közélet pártjai pártkeretekre való szakadások nélkül a pártkeretek lebontásával az egységes, nagy nemzeti közvéleményt alkotva szolgálhatják együtt a magyar nemzet jövődjét.

Sztranyavszky Sándor ezzel befejezte felszólalását, melyet a középben és az ellenzék egy részén nagy tapsal fogadtak.

Eckhardt Tibor bírálata

Azután Eckhardt Tibor emelkedett szólásra.

— Pártkülönbség nélkül, — úgy mond — megrendüléssel hallgattuk Sztranyavszky Sándor képviselőtársunk beszédét, mert nem könnyű az elhatározás, hogy tízennyolc év után szakítottak azzal a párttal, amely eddig otthonuk

valósítja a nagy nemzeti összefogást.

A miniszterelnök főnyereménye

— Ebben a közelmúlt időszakban a miniszterelnök urat a szerenese fiának lehet nevezni, mert

Dreher bonbon, csokoládé, Dreher keksz, Izesebbet nem ehetsz, Finomabbat nem vehetsz, Vendég elé szebbet, jobbat nem tehetsz!

volt. Súlyos és komoly okok merültek fel, hogy ily messzemenő elhatározást kellett nekik levonni. Kénytelen vagyok megállapítani, hogy teljes egészségükben osztom azokat az aggályokat, amelyeket Sztranyavszky képviselőtársunk hangoztatott. (Eljenzés.) Nem a kormánnyal szemben vagyok bizalmatlan, mert hiszen a kormányban kitűnő erők vannak, de bizalmatlan vagyok egyébként nagyrabecsült miniszterelnök ur politikai vezetésével szemben. (Elénk helyeslés.)

— Hosszu éveken át ugyszólván egyetlen harcossal voltunk a reformpolitika szűkségességének, amely törekvés nem egyszer éppen a magas gazdasági pozíciót betöltő jelenlegi miniszterelnök ur érelvesztése miatt nem tudott érvényre jutni. Örültünk, hogy a miniszterelnök ur végre megtért és vállalkozott ezt az országot átvenni a régi liberalis világból olyan világba, amely alapvető és általunk annyiszor sürgetett reformokat valósít meg. Mi itt az ellenzéki padokon lemondottunk a bírálatról, ami nagy áldozatot volt és vállaltuk közérdekből a hallgatást, mert biztunk abban, hogy a miniszterelnök ur összegyűjti a nemzet erőt és meg-

a Jóisten megsegítette a nemzetet és olyan sikereket érhetünk el éppen az ő kormányzása idején, amelyekből más kormányok hosszú ideig élhetnek.

— Mégis mit látunk? Meghasonlások követték egymást a kormányon belül és a kormánypártban is súlyos bizalmatlansági folyamatot kapott lábra.

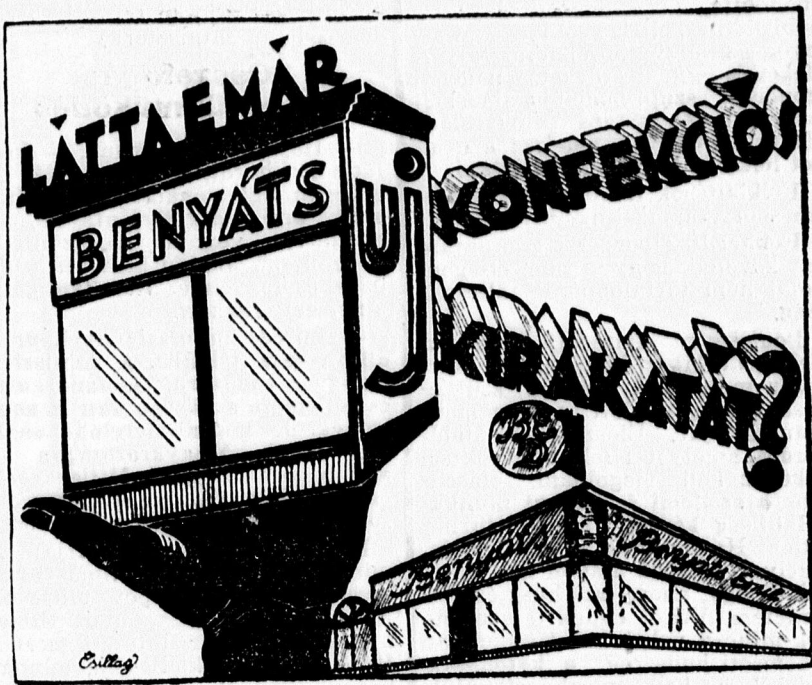
Bárczay János a NEP soraiból többször közbeszól, mire Rassay Károly a következőket kiáltja feléje:

— Micsoda ellenzéki lesz, ha már most is ilyen nyugtalan? (Óriási derűltetés a baloldalon és a balközépben.)

Eckhardt Tibor: A miniszterelnök ur nehéz külpolitikai akciók közben maga vetett be újabb és újabb konverz kérdéseket a közvéleménybe. Hogy lehet bizni egy olyan politikai vezetésben, amely súlyos akciók gördülése idején köveket dobál a küllök közé?

Csoór Lajos: Semmi politikai érzéke nincs, az a baj! (Ugy van, ugy van!) — felkiáltások a baloldalon.)

Eckhardt Tibor: A miniszterelnök ur megnyerte a főnyereményt egy sorsjeggyel, melynek vételárát az elődei fizették be és utána azonnal esődbe került!

A kormányzó ünneplése

Eckhardt Tibor: Talán nincs súlyosabb kritikája a miniszterelnök ur működésének, mint az, hogy nagyfokú bizalmatlansági légkört teremtett maga körül. Egy talán nem szerencsésen megfogalmazott mondatot, amely elhangzott az előbb, most olyan módon értelmeztek és fogadtak, hogy ez mutatja az atmoszféra leromlását. Hát lehet ilyen atmoszféraiban a nemzet ügyét előbbre vinni? Kérdezem, hát ki teremtette ezt az atmoszférát? Mi, akik hallgattunk, vagy azok, akik feleslegesen beszéltek?

— Ennek ellenére a megoldás könnyű és gyermekjáték, de ez csak a személyes ambíciók félretételével történhet. (Zajos taps a baloldalon és a középben.)

— Palamentárisan és törvényesen is könnyű megoldani a helyzetet, mert ennek a nemzetnek egy olyan vezére van, akinél méltóbbat...

Eckhardt szavára az egész képviselőház felállt és percekig viharosan tapsolja a főméltóságú kormányzó urat.

Eckhardt Tibor: ..., akinek akarata parancs minden becsültes magyar ember számára.

Ujabb zajos éljenzés, taps.

Horváth Zoltán: Mi vagyunk a magyarok, a hungaristák, nem önök!

Eckhardt Tibor: Amikor a nemzetnek ilyen hűséggel követett vezére van, akkor sem a kormány oldalán, sem az ellenzéken nem próbáljon senki vezérkedni, vagy ha próbál, le kell törni az ilyen ambícióit. (Zajos taps.)

Felkiáltások a kormánypárton: Ki akar vezérkedni?

Eckhardt Tibor: Könnyű megtalálni a megoldást, mert van olyan program, amellyel ennek a Háznak kilenven százaléka egyezik.

Szólt utána Eckhardt Tibor a fajvédőpárt programjáról, amelyet együtt fogalmaztak meg Gömbös Gyulával, aki ezeket a gondolatokat a magyar politikába belevitte.

— Ezeknek a továbbfejlesztése és megvalósításának programjában mindannyian egyetértünk. Hivatkozom itt, — mondta Eckhardt, — Jaross Andorra, aki meg-

Ma először a magyar feltámadás filmje:

Hungária filmszínház.

ÉSZAK FELÉ

a trianoni rabságból felszabadult FELVIDEK ujjongó, könnyes, boldog napjai, ünnepei, KORMÁNYZÓ URUNK és hadseregünk diadalmas bevonulási.

Előadások: d. u. 5, 7, 9-kor!

mondotta, mi a nemzeti és mi a jobboldali politika lényege. A lényeg az, hogy minden osztályérdeket és egyéni érdeket a nemzeti gondolat szupremációjára alá kell helyezni. (Zajos taps és helyeslés.) **Es az a program, amelyet a nemzet lelkéből ki nem lehet irtani.**

Felkiáltások a kormányparton: Mi sem akarjuk kiirtani!

Eckhardt Tibor: Ez a program azt követeli, hogy a nemzeti gondolat népi tartalommal töltessék meg.

Pontonként felsorolja ezután Eckhardt Tibor, hogy milyen kérdések megoldását tartja szükségesnek, még mielőtt a Ház mandátuma lejár. Először jön a földkérdés, amelyet a föld népének érdekében kell megoldani. Másodszor a szellemi és fizikai munkanélküliség kérdése, amely türelmetlen. Harmadszor a zsidókérdés, amelyet fajvédő alapon kell megoldani úgy, ahogy azt husz év óta hirdetem. Végül ennek a nemzetnek minden polgári életfunkcióját a nemzeti hadsereg, a katonaság érdekében kell megkonstruálni. (Helyeslés és taps. Amikor a honvédségről van szó, a baloldal és a közép és jobbközép egyik utolsó padsorában ülő Rátz Jenő felé

Imrédy miniszterelnök válasza

Imrédy Béla miniszterelnök állott fel ezután szólásra. A miniszterelnök azzal kezdte, hogy mielőtt beszéde tulajdonképpen tárgyára térne rá, **beterjeszti a felvidéki szenátoroknak és képviselőknek a magyar parlamentbe való behívására vonatkozó javaslatot** és kéri ennek napirendre tűzését. (Zajos taps a Ház minden oldalán.) A miniszterelnök ezután így folytatta:

— **Eckhardt Tibor képviselő** úrnak válaszolva kijelentem, hogy **az én személynem sohasem fog a nemzeti érdekek megvalósításának útjában állni.** Mikor egy fél év előtt attól a pozíciótól, amelyet beöltöttem és amelyet Eckhardt képviselő úr most nekem újból kitűnt, megváltam, nem azért hagytam el, hogy kirándulást tegyek a politika mezejére és azután visszamenjek régi helyemre. Mikor vállalkoztam erre a feladatra, azért vállalkoztam, mert a legelső magyar ember kívánságának tettem eleget. **Ha bármelyik pillanatban el kell mennem, zokszó nélkül tesszem ezt, mert tisztában vagyok azzal, hogy egy nemzet vezetéséhez nemcsak lehetőség és jószándék, hanem bizalom is kell és ha ez hiányzik...**

Tahy László: Pedig hiányzik!
Csoőr Lajos: Jobb mielőbb elintézni!

A koreszmékről

Imrédy Béla: Olyan állítások, mintha én vezérkedni akarnék vagy olyan posztot akarnék betölteni, amely nem illet meg, olyan szerepet, amelyet Magyarországon, mint alkotmányos országban betölteni nem lehet, **ez ellen felemlenem szavamot, mert én szolgálni akarok és nem vezérkedni.**

— Ezen az egy kifogáson kívül számos más kifogást is hallottam. **Igy hallottam, hogy az alkotmány ellen török, hogy a nemzet alkotmányos szabadságát meg akarom semmisíteni, diktatórikus módon akarom vezetni az ország politikáját.** Az elmúlt hetekben úgy éreztem, kénytelen vagyok megnyilatkozni, nemcsak szűkebb körben, hanem szélesebb rétegek előtt is, mert bár elismerem, hogy a **parlamentj pártok mind fegyelmestettek voltak a külpolitikai kérdésekben és a kormányt támogatást nyújtották, amiért nekik köszönet jár,**

fordul és zajosan tapsolja a volt honvédelmi minisztert.)

Összefogás és együttműködés

— **Hajlandók vagyunk, —** folytatta Eckhardt, — **a megoldás érdekében egy vonalat húzni mindarra, ami eddig történt, minden elválasztó vonalat megszüntetni és ezen az alapon beállni a glédába és fegyelmestetten szolgálni a nemzet érdekeit.**

— **Imrédy miniszterelnök ur is álljon be a glédába.** A miniszterelnök ur tudására, jószándékaira és jellemére szükségem van a nemzetnek, de a miniszterelnök sohasem lehet Magyarországon az, ami Németországban Hitler vezér és kancellár. (Zajos ellentmondások a jobboldalon: Ki akarja ezt?)

Eckhardt Tibor folytatja: A miniszterelnök ur alkalmas arra, hogy Schacht szerepét töltsse be. Arra a felszólításra, amit Sztranyavszky Sándor intézett most a Házban, azt kell válaszolnom, hogy hajlandók vagyunk minden becsületes emberrel összefogni, vagy egy nagy új párt formájában együttműködni. (Taps és éljenzés.)

de a felszín alatt olyan jelenségek voltak a parlamenten túlvő körökben, hogy érzésem szerint ezeket a rétegeket is meg kellett győzni arról, hogy igenis az alkotmány tiszteltbentartása mellett is előbbre lehet vinni az országot, de bizonyos köreszméket is előre kell vinni.

Eckhardt Tibor: Mi ez? Ezt meg kell magyarázni!

Felkiáltások a baloldalon: *Mi az a koreszme?* (Nagy zaj a Ház minden oldalán.)

Imrédy Béla miniszterelnök: Valamennyien egyetértünk abban, hogy a feladatok megkoszodtak, a kormányra és a tisztviselőkre óriási munka várul és időmegtakarításra van szükség. Ugyanazon köreszméket, amelyek a legtöbb államban nemcsak diktatórikus úton valósultak meg, meg lehet valósítani parlamentáris kormányzás mellett is. Ezért hívtam össze pártközi értekezletet, hogy magának a Háznak a határozatával változtassuk meg a házszabályokat.

Vihar a házszabály-módosítás körül

Imrédy Béla miniszterelnök: Azt akartam, hogy magának a Háznak a határozata, tehát nem a kormány egyoldalú döntése alapján bizonyos javaslatok rendkívül sürgős eljárás útján emelkedjenek törvényerőre. (Ellentmondások a baloldalon. Nagy zaj a Ház minden oldalán. Felkiáltások: Nem fogjuk megszavazni! Ebből nem lesz semmi!)

Mojzes János: Miért vakációtünk hónapokig?

Imrédy Béla miniszterelnök: Magának a parlamentarizmusnak legnagyobb érdeke, hogy kiküszöbölje a maga életéből azokat a jelenségeket, amelyek tagadhatatlanul ártanak a parlament tekintélyének.

Tahy László: Ezért ne fájjon a maga feje!

Imrédy Béla: Azt akartam, hogy ne ismétlődjenek meg olyan jelenségek, amikor napokon keresztül üres padok előtt folyik egy-egy javaslat vitája. (Újabb ellentmondások a középen és a baloldalon.)

Mojzes János: Miért nem vezénylik ki pártjukat?

Rakovszky Tibor: Javaslat sincs készen!

Imrédy Béla miniszterelnök: A parlament a nemzet életét irányítja, kereteket szab meg... (A baloldalon és a középben viharos ellentmondásokkal kísérik a miniszterelnök kijelentéseit. **Kornis Gyula** elnök állandóan rázza a esengőt.)

Imrédy Béla miniszterelnök: A parlament irányelveket szab ki.

Tahy László: Új alkotmányjogi teória.

Dulán Jenő: Nem kereteket adunk, hanem törvényt hozunk.

Imrédy miniszterelnök ismét percekig áll a helyén a zajban. **Kornis Gyula** ismét sorra figyelmezteti a zajongó képviselőket, mire **Imrédy miniszterelnök** így folytatja: **Semmiféle támadást nem látok az alkotmányosság szelme ellen.**

Tahy László: Mi látunk!
Farkas István: Lá a diktatúrát! (Viharos zaj.)

Nem lesz házszabályrovizio

Imrédy Béla miniszterelnök: *Egyelőre nem tartom szükségesnek, hogy a házszabályok módosítására nézve javaslatot tegyek. Hajlandók vagyok az eddigi házszabályok mellett is dolgozni, hogy azt a vádat, mintha diktatúrára törnék, ezzel is megdöntsem.* Hogy mikor fogja a kormány a házszabályok módosítását javaslatba hozni, azt tessék rábízni. Talán más atmoszférában másképp fogják megítélni azokat a szándékokat, amelyek engem vezetnek, amikor a parlament formái sallangjait leünyesni akarom.

Felkiáltások a baloldalon: *Ezek nem sallangok.*

Imrédy Béla miniszterelnök: A másik vádpont, amelynek Sztranyavszky Sándor hangot adott...
Felkiáltások: *Eljen Sztranyavszky!*

Imrédy Béla: ... hogy az országnak a szekerét lejtőre vittem. (Felkiáltások: *Ugy van!*) E lejtő végén — Sztranyavszky Sándor kijelentése szerint — *a szekér összetörik és a szekéren levő értékek megsemmisülnek.* Nem tudom, hogy Sztranyavszky képviselő úr mire alapítja e feltevéseit. Kutatok azokban az intézkedésekben, amelyeket vele együtt tettem és nem tudom felfedezni a *felforgató törekvésekkel való cimbordást.* Nyíltan és félreérthetetlenül megmondottam hat hónappal ezelőtt és ma is ezen a véleményen vagyok, hogy ennek az országnak szüksége van gyökeres reformokra.

— **Ugy van, úgy van!** — a Ház minden oldalán.

Mojzes János: Miért nem csináljuk meg?

Rakovszky Tibor: A parlament nem akadályozza meg.

Horváth Zoltán: Tíz év óta követeljük.

Mit végzett a kormány

Imrédy Béla miniszterelnök: Az országnak ugyanakkor szüksége van rendre és fegyelmre. (Ugy van! Ugy van! — a Ház minden oldalán.) *Ha valaki szembe fog állni a felforgatással, hát én ott leszek. Ebben az országban a reformokat rendben és fegyelmre kell megvalósítani, aminek lehetősége annál is inkább megvan, mert a reformok sürgős szükségességét illetően kevesen vannak ellenkező véleményen.*

Sulyok Dezső: Sokat beszélünk és keveset eszelekszünk.

Imrédy Béla miniszterelnök: Méltóztassék visszatérni az elmúlt hat hónap történetére. Különböző külső események foglaltak le bennünket. Itt volt az eucharisztikus kongresszus, itt voltak a

Szent István évi ünnepek, az olaszországi út, a kormányzó úr öfőméltóságának németországi útja és ennek következtében az időből több mint egy hónap kiesett. Amikor bemutatkoztam, azt mondtam, hogy a kormány első feladata annak a programnak a teljesítése, amelyet Darányi Kálmán Győrben hozott nyilvánosságra, amely programnak a tengelyében a hadsereg fejlesztése állott. **Kérdezem ma, hat hónappal később: nem áll-e százszekerekre menő tisztességesen felszerelt hadsereg rendelkezésre?** (Nagy taps a jobboldalon.)

Rakovszky Tibor: Ez a nemzeti áldozatkészség érdeme.

Némethy Vilmos: Az események kényszerítő hatása alatt született meg.

Imrédy Béla miniszterelnök: Sztranyavszky képviselő úr a tanuja annak, hogy milyen nagy munkával járt a háború veszélyére való felkészülés. Azért a munkáért, amit ezzel kapcsolatban végeztek a kormány tagjai, azok is, akik azóta kiléptek a Nemzeti Egység Pártjából, hála és köszönet jár.

Rakovszky Tibor: A hála és köszönet elsősorban a magyar népnek jár.

A reformok

Imrédy Béla miniszterelnök: Az augusztus végétől november másodikáig eltelt idő külügyi szempontból sem volt alkalmas a henyelésre és a **külgyminiszter úrral együtt** (viharos taps és éljenzés) **sok gondolat, felelősséggel, fejtöréssel és sok fizikai időt igénybevevő munkára eljutottunk november 2-ig.** A májusban adott program keretét kellett töltöni és nyáron sorozatos minisztertanácsokat tartottak, amelyek megállapították a reformok végrehajtását.

Felemlítette a miniszterelnök a szesz törvényt, a cukorkérdésbe tett intézkedéseket, az arkmánybiztonság működését. Vegvék figyelembe — folytatta —, hogy a közvélemény befolyásolására szolgáló **sajtóorgánumok területén is megkezdtek a tisztító munkát.** **Megállapítottam, hogy attól a ponttól, amelyet hat hónappal ezelőtt lefektettem, nem tértem el.**

Sulyok Dezső: Szubjektív érzés.
Imrédy Béla miniszterelnök: Májusi beszédem irányelve volt a **népi egység és a szociális igazság.** Ezt nem szűnök meg hangsúlyozni. Amikor a Felvidék szelleméről beszéltem, nem Csehszlovákia szelleméről beszéltem, hanem a **felvidéki magyarság szelleméről, amely létrehozott olyan népi összefogást, amely például szolgálhat.** (Nagy taps a Ház minden oldalán.)

Imrédy Béla miniszterelnök: A népi egységnek azt a szellemét akarom megvalósítani, amelyből példát mutatott a felvidéki magyarság. Boldog vagyok, hogy itt üdvözölhetem a Felvidék egyik képviselőjét. (Nagy taps.)

Bejelenti ezután a miniszterelnök, hogy **újabb kinevezése alkalmából felsorolja megvalósítandó feladatait.**

Nacionalista szellem

Imrédy Béla: Gömbös szellemi örökségét mi tiszteljük és meg akarjuk valósítani. A feladatok között első helyen áll a hadsereg további fejlesztése. **A történelem zárlata nem ért véget, súlyos idők állhatnak még előttünk, ezekbe a súlyos időkbe minél felkészültebben kell belépünk.** A honvédelmi törvény, amelyet előterjesztünk, gondoskodik arról, hogy az ifjú generációknak ebben a szellemben való nevelése és további megerősítése valóra váljon. **Nem hiszem,**

hogyan tapasztalatok alapján nem értenék egyet és büszkél: vagyunk a mi hadseregünkre, amely feladatot elsőrendűen oldotta meg és tele van önfeláldozással, kötelességtudással. (Taps.) Az új magyar politikának erősen nacionalista szellemen kell folynia, ez a nacionalista szemlélet azonban nem járhat kommunizmussal.

A földkérdés és a zsidókérdés

A külügyi kérdésekről szólva ismertette a miniszterelnök a tegnapi pártértekezleten előterjesztett deklarációját, amely hangoztatja, hogy Magyarország a ruszin nép számára az önrendelkezési jog érvényesítését követeli a müncheni négyhatalmi egyezmény elveinek értelmében. A belpolitikai kérdések közül ezután a földkérdésről és a zsidókérdésről emlékezett meg a miniszterelnök.

— Ami az utóbbi kérdést illeti — mondotta — a párt előtt már kifejtettem azt az álláspontomat, hogy az a megoldás, amelyet a parlament tavasszal megszavazott, nem nyújt elégséges bázist a kérdés megoldására és ennek következtében a kérdés újbóli felmerülésével kell számolnunk, ezzel szembe kell néznünk és olyan megoldást kell létrehozunk, amely Magyarország lelki megbékélését szolgálja és ezt a kérdést lehetőleg teljes mértékben leveszi a napirendről. Ez a kérdés most áll kioldozás alatt és amíg az összes szempontok és kívánalmak szemmel tartásával a kormány javaslata ki nem alakul, idelőltnék tartanám a kérdést idehozni.

A földkérdésről szólva hangoztatta a miniszterelnök, hogy a föld azok kezén legyen, akik azt hivatottak megművelni. Ezzel a kérdéssel a legsürgősebben kell foglalkozni. Kaposvári beszédében nagy körvonalakat szegezett le. Azt mondotta, hogy bizonyos birtoknagyságon felüli birtokok egy hányada kisbérlettel céljaira igénybe vehető és nem azt, hogy igénybe vehető.

Imrédy Béla arról beszélt ezután, hogy bizonyos sorrendet kell felállítani a birtokok igénybevétele tekintetében. Elsősorban azok a birtokok legyenek igénybevehetőek, amelyek nem a történelmi birtokosztályhoz és a föld népehez tartoznak, hanem részvénytársaságok és bankok kezén, új szerzők bizonyos rétegének a kezén vannak. A történelmi középosztály megővésének nemzeti érdekét hangoztatta ezután. Elsősorban nagyobb birtokok igénybevétele kell, hogy sorra kerüljön és csak ezután a kisebb birtokok. A mammutbirtokok kora lejárt.

Hangoztatta a miniszterelnök, hogy a szellemi és fizikai munkanélküliség elleni küzdelem egyik legelső feladata. Ennek szolgálatába akarja állítani az egész gazdasági és pénzügyi politikát.

Nehéz uton jár a nemzet szekere

Imrédy Béla miniszterelnök: A most ismertett programot teljes bizalommal és jó lelkiismerettel ajánlom...

Tovább nem tudta folytatni, mert egyszerre többen kiáltották a miniszterelnök felé:

— Szavazzunk! Szavazzunk! Mondjon le! Mondjon le!

Imrédy Béla miniszterelnök: Figyelmeztetem a Házat, hogy ennek a nemzetnek a szekere valóban nehéz uton jár. Nagyon keskeny csapás az, amelyen haladhat. Ennek a csapásnak az egyik oldalán egy szakadék tátong: a felforgatásnak

a szakadéka, amely felé semmi esetre sem fogom vezetni a nemzet szekereit. A másik oldalon egy kevésbé veszélyesnek látszó, de a nemzet számára épp olyan végzetes posvány tátong: a patópáloskodásnak, a feladatok meg nem értésének ingoványos talaja. Ha ebbe belegabalyodunk, a nemzet szekere éppúgy nem tudjuk eljuttatni a célhoz, mintha a másik oldalon belezuhanunk a felelőtlen felforgatások szakadékába. Nekem igenis ambicióm az, hogy szolgáljak ennek a nemzetnek...

Csór Lajos: De más poszton! Horváth Zoltán: Mondjon le! Imrédy Béla: En mindig alázatosan fogok megállni azon a helyen, amelyet a nemzet nekem kijelölt. De amíg ezen a helyen állok... a nemzet szekere ezen a keskeny csapáson akarom vezetni — mindig előre.

A miniszterelnök ezzel befejezte ötnegyedórás programbeszédét, melyet a NEP-ben bennmaradt képviselők hosszasan megtapsoltak.

Imrédy Béla miniszterelnök ezután kijelentette, hogy a felvidéki képviselők meghívása után, ami a holnapi ülésen történhetik meg, semmi kifogása nincs az ellen, hogy a kormányprogram fölött ugyanacsak a holnapi ülésen vita induljon meg.

Vihar a napirend körül

Kornis Gyula elnök javasolta, hogy a legközelebbi ülést holnap délelőtt tartsa a képviselőház s ennek az ülésnek a napirendjére tűzék ki először a miniszterelnöknek indítványát, amely a felvidéki képviselők meghívására vonatkozik, másodsorban a kormányprogramja fölötti vitát.

— Nem járunk hozzá! — kiáltotta kórusban az egész közép és az egész baloldal.

Marschall Ferenc jelentkezett szólásra és a következőket mondotta:

— Nem vagyok abban a helyzetben, hogy az elnök úr napirendi indítványát elfogadjam. Sorrendi változtatást indítványozok. Mondja ki a Ház, hogy mivel a miniszterelnök úrral szemben bizalmatlansággal viseltetik, a holnapi ülés napirendjének első tárgya a miniszterelnök mai beszédének megvitatása legyen. Nem szívesen szólalok fel napirendi vitában...

Meizler Károly: Szóval nem kéne lenek a felvidéki képviselők!

Erre a közbeszólásra óriási vihar tört ki a Ház minden oldalán. Lázár Andor hátrafelé fordult Meizler Károlyhoz és ilyeneket kiáltott feléje torkaszakadtából:

— Ez hazaszerűség! Nem arról van szó!

Dulin Jenő: A felvidéki képviselők meghívására is sor kerül! Előbb azonban szavazzunk, mert bizalmatlanok vagyunk!

Jobbról és balról egyaránt röpp

A kormányt leszavazták

Kornis Gyula elnök szavazásra teszi fel a napirendi javaslatot.

A szavazás eredményeként az ellenzék napirendi javaslatára 115-en, az elnök napirendi javaslatára pedig csak 85-en szavaztak. A kormány tehát kerek 30 szavazattal kisebbségben maradt.

A kormány napirendi javaslata mellett szavaztak az ellenzéki pártokból gróf Zichy János, Makray Lajos, Gyömörey Lajos, Homonnay Tivadar, Strausz István, Csillár András, Petró Kálmán, Toperezer Ákosné, Huszár Mihály. Ellene szavaztak Friedrich István, Tauffer Gábor, Tobler János, Bély Béla a kereszténypártból, továbbá Némethy Vilmos kivételével, aki tartózkodott a szavazástól, a kormány ellen szavazott az egész Matolesy-Rakovszky Tibor párt, az úgynevezett keresztény nemzeti szocialista front. A szavazatok összeszámlálása közben már világosan látható volt, hogy az ellenzék még a szocialista szavazatok nélkül is többségben van.

Újra számlálják a szavazatokat

A szavazás megtörténte után a teremben váratlanul új zavar támad. Senki sem tudja, hogy miről van szó. Pégre kiderült, hogy az

elnök a kormány kívánságára a szavazatok megismétlését, illetve a szavazatok újabb összeszámlálását rendelte el. Miskolczy Hugó és Esztergályos János azonnal hozzáfogtak a szavazatok megszámlálásához, most már szektoronként.

Az újraszámolás után jelentette az elnök, hogy a képviselőház szavazati eredményét kilenvennégy ellenében Marschall Ferenc indítványát fogadta el, amely szerint a holnapi ülés első napirendi pontja a kormányprogram feletti vita lesz, miután — mint az elfogadott napirendi indítvány mondja — a kormány iránt bizalmatlansággal viseltetik a Ház többsége.

A Marschall-féle indítvány elfogadását óriási zajjal fogadja a Ház. A baloldaltól és a középről viharos felkiáltások hallatszanak:

— Gyereünk a nemzet elé! Választalmi!

Az ülés egy órákor ért véget.

A Keresztény Párt állásfoglalása

Tegnap délben értekezletre gyűltek össze a Keresztény Párt tagjai is. Megvitatták a nap eseményeit és napirendre tértek afellett, hogy a párt egy része a bizalmatlansági indítvány mellett, a másik pedig Zichy János vezetésével Imrédy Béla mellett szava-

zolt. Az ügyből sem az ülés előtt, sem utána nem csináltak pártkérdést. Az Egyesült Keresztény Párt lábhoz tett fegyverrel várja meg a belpolitikai események alakulását, de a nagy nemzeti feladatok megoldására semmiesetre sem zárkóznék el a nagy összefogásban való részvétel elől.

A Független Kisgazdapárt értekezlete

A képviselőház ülése után értekezletre gyűlt össze a Független Kisgazdapárt Eckhardt Tibor elnöke alatt. Az értekezlet röviden megvitatta a mai eseményeket és az új belpolitikai helyzetet. A Kisgazdapárt tagjai főképp Eckhardt Tibornak azzal a nagyhatalmú kijelentésével foglalkoztak, amely szerint hajlandó beállni ő és pártja egy nagy nemzeti összefogásba a nagy nemzeti kötelességek és feladatok harmonikus megoldása érdekében.

Rövid megbeszélés után a Független Kisgazdapárt úgy határozott, hogy minden tekintetben helyesli Eckhardt Tibornak ezt az elhangzott kijelentését és a párt a maga részéről résztvesz ilyen nagy nemzeti összefogásban.

A Nepből kiléptek száma 66 ra emelkedett

A Nemzeti Egység Pártjában bekövetkezett szakadásról már beszámoltunk. Kedden este ötvenkilencen jelentették be a NEP-ből való kiválásukat, ezekhez számíttva azonban a múlt hét csütörtökön kilépett Tahy Lászlót, vitéz Balogh Gábort, Farkas Elemért és Mándy Sándort, összesen hatvanhároman hagytak el eddig a kormánypártot.

Ezekhez esatlakozott még az éjszaka folyamán, részben szerda délelőtt Tomcsányi Vilmos Pál volt igazságügyminiszter, Putnoky Mária, a képviselőház háznyagya és Kolossvary László képviselő, akik ugyancsak a NEP tagjai voltak. Ezek szerint tehát szerda délig a kilépettek száma hatvanhatra növekedett. A Nemzeti Egység Pártjának százhatvankét képviselőtagja volt, most kilenvenhatan maradtak benn a NEP-ben.

A mandátumok eloszlása e pillanatban tehát a következőképpen alakult:

A képviselők létszáma 245. Ernszt Sándor halála folytán az esztergomi kerületnek nincs képviselője, tehát csak 244 mandátumról van szó. A kilépések után 96 képviselő maradt. Ezzel szemben a kisgazdapárt 23, a kereszténypárt 16, a szociáldemokrata párt 11, a Matolesy-Rakovszky-féle párt 8, a polgári szabadságpárt 5, a paronkivüliek a most kilépettekkel 76, különböző jobboldali frakciók 5 képviselővel szerepelnek a parlamentben. Ez összesen 244 mandátum, amelyikben a NEP után a legnagyobb számmal a paronkivüliek szerepelnek 76 képviselővel.

Lég- és gázvédelemi cikkek vitéz Tamássy (Bészler) Lajos szaküzletében Piác u. 17.

Este 2-3 szem
ARTIN
reggelre normális ürülés
Enyhe, biztos hashajtó
2 szem 12 fill., 12 szem 54 fill., 20 szem 90 fill., 60 szem 250

.....

.....

A Független Kisgazdapárt értekezlete

.....

A Nepből kiléptek száma 66 ra emelkedett

.....

A Keresztény Párt állásfoglalása

.....

.....

A Keresztény Párt állásfoglalása

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

A debreceni Nép távirata vitéz Imrédy Bélához és Lázár Andorhoz

A bekövetkezett belpolitikai eseményekkel kapcsolatban a Nép debreceni törvényhatósági szervezete Lossonczy István főispán törvényhatósági elnök elnöklésével szerdán délután 12 órakor értekezletet tartott s azon beható tanácskozás után egyhangú állásfoglalással a következő két távirat elküldésében állapodott meg: Nagyméltóságú

vitéz Imrédy Béla
miniszterelnök úrnak
Budapest.

A Nép debreceni törvényhatósági szervezete Nagyméltóságodat őszinte ragaszkodással és történelmi jelentőségű munkássága elő tekintő tisztelettel bizalommal üdvözöl, kérve a Mindenhatót, hogy Nagyméltóságodnak a keresztény nemzet jobboldali irányzatú reformpolitika megvalósítását célzó fáradságtalan munkásságát siker koronázza.

Lossonczy
törvényhatósági elnök.

Imrédy miniszterelnök beszéde a Nép értekezletén, lemondása előtt

Kormányzatraképes, jobboldali, egységes felfogású párt alakulásáról beszélt „Kicsinyes kompromisszumokra nem vagyok hajlandó, magam mögött minden hidat feléletem!”

Budapest, nov. 23. (MTI) A Nemzeti Egység Pártja szerda délután Szinyey Merse Jenő alelnök elnöklésével part-értekezletet tartott, amelyen a kormány tagjai, a párt képviselői tagjai teljes számban jelen voltak.

Szinyey Merse Jenő alelnök üdvözölte Imrédy Béla miniszterelnököt, (a jelenlevők helyükről felállva, percekig éljenztek és ünnepltek a miniszterelnököt s kormányának tagjait). Bejelentette, hogy az értekezletet a miniszterelnök óhajára hívták össze hogy tájékoztathassa a pártot a helyzetről. Bejelentette azután, hogy vitéz Pintér József képviselőtől távirat érkezett, amely megafolja a napilapokban a pártból való kilépéséről megjelent híreket.

Ezután vitéz Imrédy Béla emelkedett szólásra s ezeket mondotta:

— A parlamentben lejátszódott események kapcsán legelső szavam, amelynek ma el kell hangzania, a köszönet szava felétek, akik ezen a nehéz ülésen bátran, férfiasan kitartottatok nem annyira mellettem, mint inkább azok mellett az eszmék mellett amelyeket ti intrazigenesen képviseltek. (Közfelkiáltások: Szívükből történt, éljen Imrédy).

— Remélem, hogy ez a mostan bekövetkezett esemény a pártból történt kilépések arra vezetnek, hogy olyan kormányzatra képes jobboldali egységes felfogású párt alakuljon ki (éljenzés), amely hivatott lesz megvalósítani kompromisszumok, alkudozások, této- vázások nélkül azt a józan, felelősségteljes, de maradéktalanul gyökeres jobboldali reformpolitikát, amelyre ennek az országnak szüksége van. (Viharos taps).

— Ugy érzem, hogy ezt nemcsak mint reményt mondhatom ki, hanem mint biztos hitemet s meggyőződésemet is (meg-megújuló nagy taps és helyeslés).

— Arra kérlek benneteket, érezzétek át a mostani órák súlyát és felelősségét. Vállaltok nagy felelősség van (vállaljuk kiáltások mindenfelől) a ti kitartástok és összetartástok viheti egvedül diadalra az eszmét. Most nyílik meg Magyarország számára az a lehetőség, hogy mindazokat a reformokat, amelyekre szüksége van alkotmányos módon gyorsan a fejlődés útjára oldassa meg. Ezt a kínálkozó lehetőséget elmulasztani, elszalasztani nem szabad (Ugy van, úgy van, helyeslés és taps).

— Ha ez a krízis, amelyen átme-

A másik távirat szövege a következő:

Nagyméltóságú
Lázár Andor
ny. igazságügyminiszter,
országgyűlési képviselő úrnak
Budapest.

Nagyméltóságodnak a közelmúltbani magatartása is alkalmas volt már arra, hogy a bizalmatlanság érzését keltsse fel pártunkban. Ehhez járult most az, hogy Nagyméltóságod a tegnapi nap folyamán kilépett a Nép-ből, amelynek zászlójával lett lajstromos kerületünk képviselőjévé megválasztva. Nagyméltóságod ezen magatartása pártunk törvényhatósági szervezetének ma tartott ülésén jutott tudomásunkra és ez ott a legnagyobb bizalmatlansággal találkozott, amelyet van szerencsénk Nagyméltóságodnak nagyrabecsült tudomására hozni.

A Nép-nek debreceni törvényhatósági pártszervezete.

gyünk, fájdalmas is, de megindul a kristályosodása, testté válása annak a politikának, amelyért annyit küzdöttök éveken keresztül.

— Most mikor elérte ez a ponthoz, legelső feladatunk a tisztulási folyamatban nyert eszmei erősbödést, ezeket a tiszta elvi alapokat megőriznünk és minél jobban megerősíteni. Ehhez az kell, hogy valamennyien összefogva, a közötteink esetleg volt minden árnyalati eltérést félretéve (nagy taps és éljenzés, személyes nézeteinket aspirációinkat szintén hátrébe szorítva (úgy van, taps), emelkedjünk fel arra a magaslatra, amelyet az ilyen pillanatok megkívánnak, felelősségteljes magyar férfiktól (úgy van, úgy van, helyeslés).

— S mikor ezt a néhány szót itt elmondom, akkor meg kell emlékezni a Ház mai ülésének egyik epizódjáról, amely emberileg is valóban meglepett. Ez az volt, hogy a keresztény párt többsége egy-két kivétellel, mondhatni az egész párt mellett állt, noha látta, hogy ez a melléknálkülés leszavazással fog járni. (Lelkes éljenzés és taps). Azt hiszem, hogy ezért az elvű, becsületos férfias kiállásért innen, ebből a pártból kell hangzania a köszönet szavának s meg kell történnie a baráti kézfogásnak (nagy taps- és éljenzés).

— Meghántunk, vetettük a helyzetet. A jövőd kialakulása tekintetében még bizonyos köteles diszkrécióra vagyok utalva.

A miniszterelnök ezután javasolta, hogy a párt tagjai csütörtökön reggel kilenc órakor a parlamentben gyűljenek össze, amikor is módjában lesz a helyzetről további felvilágosításokat adni.

— Arra kérlek benneteket — folytatta Imrédy Béla —, hogy közben ne üljétek fel a szállongó rémhíreknek, mert a suttogó propagandának Magyarországon annyira fejlett technikája a belpolitikai válság során is kezd kifejlődni és lábrakapni.

— Megegyszer meleg hálával köszönöm nektek férfias kiállásotokat. Kicsinyes kompromisszumokra nem vagyok hajlandó. Magam mögött minden hidat feléletem. (Az értekezlet résztvevői helyükről felállva, percekig ünneplik a miniszterelnököt). Veletek vagyok és Veletek maradok.

A miniszterelnök szavait percekig tartó lelkes taps és éljenzés követte.

Szinyey Merse Jenő alelnök köszö-

netel mondott a miniszterelnök szavaiért és kijelentette, hogy a párt nyugodtan és bizalommal tekint a döntés elé és rendíthetetlenül követi a miniszterelnököt, evolúcionáris politiká-

jának alkotmányos úton való megvalósításában.

Az alelnök nagy helyesléssel s tapsal fogadott zárószavai után az értekezlet félnyolc órakor ért véget.

A Nép képviselők pártvacsorája

Budapest, nov. 23. A Nép képviselők Pannónia-beli vacsoráján kb. ötven képviselő vett részt. Tíz óra után érkezett meg annak a híre, hogy Imrédy miniszterelnök felajánlotta lemondását a Kormányzó Úr Ófömlétségének. A hír élénk megvitatásra adott alkalmat s azt a legkülönbözőbb

módon kommentálták. Háromnegyed 12 óra után érkezett meg Imrédy miniszterelnök, aki előzőleg az „Észak felé” c. filmet tekintette meg az Urániában. Amikor a miniszterelnök megjelent az értekezésben, a képviselők helyükről felemelkedve, lelkes éljenzéssel és tapsal fogadták.

A felvidéki magyar akadémikusok és a MEFHOSz álláspontja

Budapest, nov. 23. A Felvidéki Magyar Akadémikusok Szövetsége szükségesnek tartja a következő nyilatkozat megfogalmazását:

„Fájó szívvel látjuk, hogy a magyar politikai életben nagymértű ellentétek vannak éppen akkor, amikor ennek a nemzetnek legerősebb összefogásra volna szüksége. Távol állunk minden pártpolitikai szemponttól és elvünk az, hogy az egyetemi ifjúság ne üzzön napi politikát. Ma azonban felelősségérzetünk megoldja a mi nyelvünket is és kijelentjük, hogy a felvidéki ifjúság egységesen áll annak a Jaross Andornak a háttá mögött, aki bebizonyította, hogy a népi érdekeket szolgálja és aki-

ről tudjuk, hogy a felvidéki magyar nép egységes bizalmát bírja.

A MEFHOSz elnöksége a mai napon a következő nyilatkozatot tette:

„A MEFHOSz elnöksége azon az állásponton van, hogy az ifjúság tartása magát távol minden pártpolitikától csak akkor emelkedjék szólásra, ha azt nagy nemzeti érdekek követelik meg. A magyar törvényhozó szerv belső viharában úgy érezzük, hogy a döntőbíró most csak a felvidéki magyarság lehel s ott van az igazság, ahol a felvidékiek vannak. Mi fiatalok a magunk részéről a felvidéki ifjúság álláspontján vagyunk, mert ez az ifjúság már bebizonyította képességeit.”

Sztranyavszky nyilatkozata

Sztranyavszky Sándor a következő nyilatkozatot tette:

— A képviselőház nagy többsége teljesítette kötelességét azzal a kormányval szemben, amely iránt bizalmatlansággal viseltetik. A parlamenti pártok — a Nemzeti Egység Pártjában bent maradt képviselőkön kívül — néhány kivételtől eltekintve — egyöntetűen foglaltak állást a bizalmatlanság kérdésében. Ez is bizonyítéka annak, hogy a bizalmatlanság és a lelki válság az országban — mondhatni egyetemes.

— Ennek volt kifejezője a parlament állásfoglalása, amit a kormány elkerülhetett volna, ha átérzi, hogy egy országot, főként gondterhes időkben, bizalom híján vezetni nem lehet. Indokoltan tartom úgy a magam, mint valamennyi velem együtt szavazó képviselőtársam nevében tiltakozni az ellen az inszINUÁCIÓ ellen,

mintha mi azzal, hogy sorrendben előbbre helyeztük a kormány iránti bizalmatlanság kérdését, — el akartuk volna odázni felvidéki képviselőtársainknak a parlamentbe való behívását. A felvidéki képviselőknek a magyar képviselőházba való bevonulása nemzeti ünnep. A magyar közélet levegőjének tisztának, minden kötől és homálytól mentesnek kell lennie, amikor ünnepeit ül.

Budapest, november 23. A Nép-ből kilépett képviselők a Hungária szálló éttermében vacsoráztak. Megjelent itt Sztranyavszky Sándor, Bornemiza Géza és Mikecz Ödön, továbbá Eckhardt Tibor és Friedrich István. Sztranyavszky Sándor rövid beszédben megköszönte a jelenlevőknek a támogatást, amelyet a délelőtti parlamenti ülésen nyújtottak neki.

Aláírják a német-francia támadást kizáró egyezményt

Ribbentropp Párizsba utazik az egyezmény aláírása céljából.

Párizs, nov. 23. Az Oeuvre értesülése szerint Welezek gróf párizsi német nagykövet tegnap közölte Bonnet külügyminiszterrel, hogy Ribbentrop külügyminiszter november hó utolsó napjaiban Párizsba fog látogatni. Ribbentrop látogatása alkalmával alá fogják írni azt a francia-német közös nyilatkozatot, amelyről a müncheni megegyezés óta annyi szó esett. Ez a nyilatkozat a lap értesülése szerint, lényegében támadást kizáró gentleman agreement. A kölcsönös határbiztosíték kérdését későbbi eszmecsereken fogják

megvitatni.

Párizs, nov. 23. Hivatalos körök megerősítik, hogy a közeljövőben a müncheni Chamberlain, Hitler nyilatkozat mintájára német-francia nyilatkozatot tesznek. A nyilatkozat a következő pontokból áll: a két ország barátságának kinyilvánítása, a határok kölcsönös elismerése, kötelezettségvállalás arra, hogy vizsály esetén tanácskoznai fognak egymással. Ribbentrop külügyminiszter november végén Párizsba utazik, hogy a nyilatkozatot aláírja.

Vörös tábornagy a kínai főhadiszálláson

Az egész világsajtót bejárta az a hír hogy a vörös tábornagyot Blücher letartóztatták a GPU emberei, mert Sztalinellenes akcióban való tevékenységgel vádolták meg.

Az amerikai lapok most arról számolnak be, hogy Blücher vörös tábornagy a kínai főhadiszálláson Csungcsinban tartózkodik. Blücher annak idején éveket töltött a kínai hadsereg

szervezésével és japánellenes irányításával. A vörös tábornagy letartóztatásáról szóló hírt csak azért terjesztette a szovjet, hogy ezzel elterelje a figyelmet Blücher kínai megbízatásáról.

Egy másik távolkeleti hír arról számol be, hogy Wupelin tábornokot nevezik ki a kínai központi kormány vezetőjévé. A japánok így nem osztják szét a kínai tartományokat, hanem központi kormányt akarnak a meghódított kínai területen.

A Volosin-kormány Nagymihályba akarja áttenni székhelyét

A szlovák kormány ez ellen tiltakozik. — Prága is elégedetlen Volosinékkel.

Kassa, november 23. Kárpátaljáról érkezett híradás szerint a ruszin kormány, tekintettel arra, hogy a ruszin fővárosban, Nagyszőlősen egyre tarthatatlanabbak lettek a viszonyok, Nagymihályba kívánja áttenni székhelyét. A legnagyobb csendben és titokban már meg is tette a szükséges lépéseket. Nagymihály város tanácsa is foglalkozott a kérdéssel, de a szlovák kormány, amely ebben a lépésben Volosinék terjeszkedő politikájának programját véli felfedezni, a tervet elutasította.

Kassa, november 23. A szlovákiai lapok arról számolnak be, hogy a prágai és ruszin kormány között feszültebb lett a viszony. Prága Volosinék erélytelenségének tudja be a kárpátaljai véres eseményeket s azt, hogy a ruszin nép egyre jobban hátat fordít kormányának és vele együtt természetesen Prágának s Magyarországhoz való visszacsatolását követeli. A véres polgárháború s az elnyomtatás közepette a ruszin lakosság önmegvédelmi mozgalma egyre nagyobb arányokat ölt. Mind sürűbben követelik, hogy Ruszinszkó határát egészen Csorbaig terjesszék ki. Hasonlóan ellentétek állottak elő a nyugati és keleti szlovákok között, főleg azért, mert a keleti szlovákok nyelve lényegesen elít a nyugatitól. A keleti szlovákok most azt követelik, hogy a keleti részeken a keleti szlovák nyelv használatát helyezték vissza jogába, a hivatalokba és az iskolákba.

Varsói hír szerint Bródy volt ruszin miniszterelnököt a csehek meggyilkolták

Varsó, nov. 23. Lengyelországban az a hír terjedt el — s a hír mindenütt nagy megdöbbenést keltett — hogy Bródy András volt ruszin miniszterelnököt a csehek meggyilkolták. Cseh hivatalos helyen, jelentik a lapok, —

Bródy sorsáról semmi közelebbi értesülést nem lehetett szerezni és így érthetően annál nagyobb nyugtalanságot keltenek azok a magánjelentések, melyek szerint Bródy bűnténynek esett áldozatul.

Tarthatatlan állapotok és éhínség

Varsó, nov. 23. (Lengyel TL.) A Lengyel TL. hírszolgálatának jelentése szerint a közlekedési és élelmiszeri nehézségek Ruszinszkóban valóságos tarthatatlan méreteket öltöttek. Verhovinában, ahol az éhínség a legnagyobb, teljesen megszűnt a lakosság kereseti lehetősége, amely eddig abból állott, hogy fát szállított a sík területekre. A magyar határlejárás ezt a tevékenységet teljesen lehetetlenné tette. Lehetséges azonban kiterjeszteni a faszállítás nyugati felé is, mert a közlekedési lehetőségek teljesen megszűntek. Katasztrófális helyzetbe került a szlatingal sósánya is,

amelynek tevékenységét szintén let kellett függeszteni. Huszon és Nagyszőlősen csupán korlátozott mértékben és jegyre lehet élelmiszereket, cukrot s lisztet kapni. A benzín beszerzése külön engedélyhez van kötve. Az árak 20—30 százalékkal emelkedtek. A Verhovinában lakó és az egész országnak csaknem egyharmadát kitevő lakosság sorsa tarthatatlanul nehéz. A nép élelmiszerre Romániából nagyobb tömeg kukoricát igértek, azonban csak tehergépkocsikon, 2—3 vagonra menő tételekben tudják a kukoricát szállítani.

Cseh repülőgépről bombáztak egy rutén falut

Borzalmasan megkínóztak egy magyar kőművest.

A ruténföldön még egyre tartanak a zendülések a csehek zsarnoksága ellen. A katonaság által megszállva tartott falvakban mindent elfogyasztottak már és a legszükségesebb élelmiszerekben hiány van már.

A rutén parasztek fejszével, kapával támadják meg végső elkeseredésükben a rekviráló katonákat.

Egy kis rutén falut, melyből az elkeseredett lakosok kiverték a cseh csendőröket,

hadirepülők támadták meg és bosszúból szétbombázták a falut.

A cseh csendőrség kegyetlenkedésére jellemző a következő eset, mely most került nyilvánosságra.

Kiss Lajos cigándi kőművest ez év februárjában tartóztatta le a nagyvárosi cseh csendőrség. Egy álló hétig vallatták éjjel-nappal a legválogatottabb kínzásokkal. Újjait harapógóval ropogtatták, meztelenre vetkőztetett testét és talpát vékony gumibottalokkal verdesték, majd azután, mikor hosszú szalagokban szakant belőle a vér, hogy szinte mozdulni sem tudott ájultságában, őrdjögve kiáltottak felé: — **Magyar! Végül langyos sós vízbe taszították, majd hidegvizes ruhacafátok-**

ba öltöztették és dohos pincébe zárták. Másnap újból kezdtek a kínzást, amikor új sem tudták vallomásra bírni, a királyhalmeci csendőrségnek adták át, ahol az órs egyik tagja vasboxerrel törte össze a reccsontjait.

Német-cseh bizottság

Allandó bizottságot alakítanak.

Berlin, nov. 23. (Német TL.) A német és csehszlovák kormány közös nyilatkozatot adott ki, amelynek értelmében a két kormány állandóan tájékoztatja egymást azokban a kérdésekben, amelyek népcsoportjaik népességének fenntartására, szabad fejlődésére és érvényesülésére vonatkoznak. Ecéből allandó német-csehszlovák bizottságot alakítanak, mely ülését váltakozva német és csehszlovák elnöklés mellett felváltva, mindkét országban fogja tartani.

Rutén aratómunkásokat kérnek a zempléni földbirtokosok

Zemplén vármegye mezőgazdasági bizottságában kérték, hogy az elkövetkező aratómunkásokra ötszer rutén arató munkásnak adjanak munkavállalási engedélyt. A munkásokat azokból a rutén kőművek közül fogadják be,

ahol a magyarokhoz való csatlakozást mondották ki. A rutén munkások alkalmazása nem érintené a magyar mezőgazdasági

munkásokat, mert nem venné el az ő munkájukat. A mezőgazdasági bizottság a kérését a kormányhoz küldte fel.

Károly román király csütörtökön Hitlerhez utazik

Berlin, nov. 23. Károly román király a keddi napot a Breisgau-ban levő Freiburg környékén vadászaton töltötte Göring tábornagy porosz miniszterelnökkel együtt és csütörtökön Münchenbe utazik, onnan megy Berchtesgadenbe. Hitler kancellár csütörtökön fogja az Obersalzbergen fo-

gadni a román királyt. Stuttgart, november 23. Károly román király szerdán este Siegmaringenbe (Hohenzollern) utazott rokonai meglátogatására. Onnan Berchtesgaden felé folytatta útját, ahol értesülés szerint csütörtökön meglátogatja Hitler vezér és kancellárt.

Chamberlain angol miniszterelnök megérkezett Párisba

Nagy ovációval fogadták, de ellentüntetés is volt.

Calais, november 23. (Havas.) Chamberlain miniszterelnök és felesége, lord Halifax és felesége délután felsáromkor Doverből, a vihar miatt meglehetősen kínos átkelés után, megérkeztek Calaisba. Nyomban az »Arany Nyíl« expresszvonatra szálltak, amely 14.45 órakor elindult Párisba.

Páris, november 23. Chamberlain angol miniszterelnök vonata tízperces késéssel érkezett meg az északi pályaudvarra. Daladier francia miniszterelnök és Bonnet külügyminiszter lépett elsőnek az angol államférfiakhoz. Hosszasan megszorították egymás kezét, majd az angol miniszterelnök néhány szót mondott a rádió mikrofonja előtt. Chamberlain és Daladier, valamint Halifax és Bonnet gépkocsin az angol követségre hajtottak. A pályaudvar előtt egy órája várakozó óriási tömeg lelkesen éltette Chamberlaint és Angliát. Amikor a gépkocsik befordultak a La Fayette útra, újból kiört az éljenzés. A Denain körút és

a Dunquerque út sarkán azonban kisebb ellentüntetés volt. Néhány tüntető kiáltozott és fűtött, a rendőrség három tüntetőt letartóztatott.

Páris, november 23. (Havas.) Az angol miniszterelnök és külügy miniszter a Párisban tartott meleg fogadtatás után megelégedésükkel fejezték ki Daladier és Bonnet előtt. Azután megkezdődött az első megbeszélés, amelynek folyamán azonban még nem hozták szóba a csütörtöki politikai tárgyalások anyagát. A hivatalos megbeszélések csütörtökön reggel 10 órakor kezdődnek.

Páris, november 23. (Havas.) A La Fayette út és a Magenta körút sarkán lefolyt tüntetéssel kapcsolatban 28 embert tartóztattak le. Legnagyobb részük azt állítja, hogy nem az angol vendégek ellen akartak tüntetni, hanem csak az őket feltartóztató rendőrök ellen, akik megakadályozták, hogy átmenjenek az úttesten.

A szegedi egyetemi ifjuság tüntetése

Szeged, nov. 23. A Ferenc József tudományegyetem orvosi karának hallgatói szerda reggel két magyarszarmazású, külföldről visszatért, állítólag zsidó hallgatónak az egyetemre való felvétele ellen tüntetést rendeztek, amely a jogi karra is áttért. A tüntető ifjuság küldöttségileg kereste fel Erekly István dr. rektort és a két zsidóhallgató azonnali eltávolítását kérte, akiket az ifjuság értesülése szerint egyébként is létszám felett vettek fel. A rektor megnyugtatta az ifjuságot és a mun-

ka zavartalan folytatását kérte tőlük. A tüntető nagyobb csoportja délben végigvonult a város utcáin, majd az egyik napilap kiadóhivatala előtt tüntetést és követelte a lap azonnali beszüntetését. Később pedig a színház épületénél keresztény színházigazgatót követelt. A tüntetők egy órákor szétszéledtek. Egy kisebb csoport az egyetem központi épületéhez vonult vissza, zsidóellenes dalokat énekelt, majd ők is szétszéledtek.

Hír szerint üzembe akarják helyezni a debreceni halotthamvasztót

Budapestről jelentik: Az évekkel ezelőtt megépített, de azóta még üzembe nem állított debreceni halotthamvasztó üzembehelyezésének kérdése most újra időszerű lett. A „The International Cremation Federation” ugyanis ebben az irányban emlékiratot

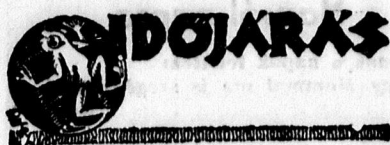
intézett a kormányhoz s ezzel kapcsolatban szombaton délutánra Budapestre érkezőket hívnak össze a halotthamvasztás hívei. Az értekezlet célja a krematórium üzembehelyezése és egy halotthamvasztó egyesület megalakítása.

Nemzetközi értekezlet a zsidókérdés megoldására

Bukarest, november 23. Az egész román sajtó feltűnő helyen hozza a félhivatalos Orient Radio közleményét, mely szerint a Károly király londoni látogatásával kapcsolatos angol-román tanácskozáson a román szakértők hangoztatták a zsidókérdés sürgős és gyökeres megoldásának szükségességét és erre vonatkozólag nemzetközi együttműködést sürgettek. Román

politikai körökben remélik, hogy nemzetközi értekezletet hívnak össze a zsidókérdés megoldására, aminek Romániára, ahol több mint másfél millió zsidó él, nagyfontossága volna.

A Nagy kedveményel válthat színházi füzet cselekvést a Csokonai Színház színházi füzetében.

Hazánkban délután és az esti órákban már csökkent a szél ereje. A hőmérséklet a déli órákban csaknem országsszerte meghaladta a tiz fokot. A délnyugati megyékben egyes helyeken 14-15 fokot is mértek. Néhány helyen főként a Mátrahegység környékén volt kisebb eső, sőt a magasabb hegyeken kevés hó is esett, amely azonban rögtön elolvadt.

Jóslás: Ismét élénkebb déli, délnyugati szél, változó felhőzet, néhány helyen főként a Felvidéken kisebb eső. Erős éjjeli lehűlés, reggel helyenként köd, a nappali hőmérséklet alig változik.

A japánok visszavonulnak

Honkongi jelentés szerint a japán hadseregnek Hankaun túl előretört oszlopai visszavonulnak a kínaiak elől és a felszabaduló városokat, községeket kínai csapatok azonnal megszállják.

A Hunan tartomány északi részét a japánok kiürítik és az ágyúszázadok is elvonulnak a tavakról.

Beomlott egy hegy Nyugat-Indiában

Kétszáz halott. — Több falut héteméteres iszap borít.

New-york, nov. 23. Castriesből (Santa Lucia, Angol Nyugat-India) jelentik, hogy vulkanikus földmozgások következtében egy egész hegy beomlott és hatalmas földcsuszamlások igen nagy pusztítást okoztak. Ideiglenes becslések szerint kétszáz ember meghalt. — Több falut héteméteres iszapréteg borít. A rendőrség hatvanégy négyzetmérföldnyi területet kiürített. Tropicus felhőszakadások megnehezítik a mentési munkálatokat.

Otvenezer munkás építi a bresslau-brünn-bécsi autót

A németek és csehek meggyeztek abban, hogy a bresslauer-brünni-bécsi útvonalon 65 kilométer hosszúságban autót építenek a németek. A területet a csehek ingyen átadják.

Az út a németek birtokában lesz és vámkülföldnek tekintendő útvonal körül. Az utat cseh járművek is használhatják útlel és illetékmentesen. Az út megépítéséhez ötvenezer munkás kezd hozzá és 1940-re adják át a forgalomnak.

— Bartalis tánciskolájában december hó harmadikán táncanfolyam kezdődik. Szépen táncolni Bartalislól tanul.

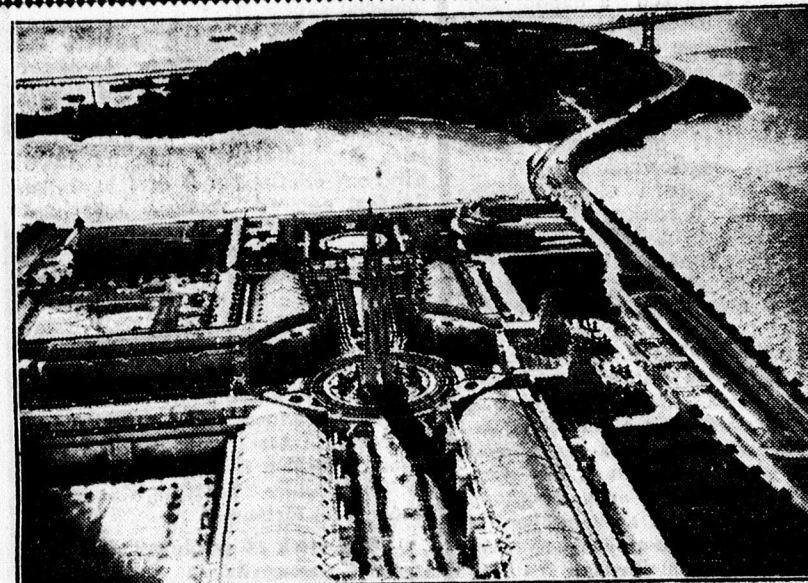
— Kinevezés. A kultuszminiszter dr. Fest Sándor egyetemi ny. tanárt az angol nyelvre és irodalomra az 1934-35. tanévtől számítható öt évi időszak hátralevő tartamára a debreceni állami középiskolai tanárvizsgáló bizottság tagjává kinevezte.

— A velencei Szent Márk teret szűkő ár borította el. A velencei Szent Márk teret szűkőár teljesen elborította. A város más részeit is elárasztotta a víz az erős sirokkó következtében, nagyobb kárt azonban sehol sem okozott.

— Súlyos baleset érte Onodi Bernát 29 éves, Diószegi út 28. szám alatti lakost. A Kassa úton a zsbivásártérnél vízvezeték szerlése dolgozott. A járda mellett ki volt ásva a vízvezeték árka s az aláasott járda leszakadt és összeeszt a Onodi kezét. Súlyos sebet a mentők kötözték be.

Olaszországban a csikágói érseket katonai pompával fogadták.

Az 1939-iki világiállítás San Francisco egyik kis szigetén lesz a San Francisco-i Arany híd mellett. Képviselet a kiállítás területe látható.

A „Debreczen“ új regénye: AZ URI BETYÁR

Írta: Móricz Pál

Lapunk vasárnapi számában új regény közlését kezdjük meg. Ennek a címe: AZ URI BETYÁR. Írója a nemrég elhunyt kiváló író: Móricz Pál, ki nek remek magyaros írásait és hajdúsági történeteit nagy gyönyörűséggel olvasta a közönség.

AZ URI BETYÁR című regény izgalmas mesészövege, izes magyar nyelve, hamisítatlan hajdúsági levegője számot tart az olvasóközönség széleskörű érdeklődésére. Felhívjuk már előre reá olvasóink figyelmét.

Beteg sertés husától sokan szenvedtek husmérgezést

Őrizetbe vettek egy nyírábrányi hentest

A csendőrök Nyírábrány községből a debreceni törvényszék fogházába szállították be ifj. Duskoky Imre nyírábrányi hentest, aki ellen az a gyanu merült fel, hogy emberi élelmészre alkalmatlan sertéstermékeket mért ki és a községben sokan betegek lettek husmérgezés következtében. A betegek állapota nem súlyos az eddigi jelentések szerint.

A csendőri jelentés szerint a hentes nem tartotta be a kötelező intézkedéseket a vásárlás és levágás tekintetében és állatorvos nem látta a levágásra került sertést. Az a gyanu is felmerült,

hogy többen járulékteljes nélkül adták el sertést a hentesnek. Ezek ellen is megindult az eljárás és a csendőri jelentés nyolc nyírábrányi lakos nevét sorolja fel.

A hentes ellen közegészségügyi elleni kétség miatt meginduló eljárást nem a debreceni hatóság fejezi be, mert az a terület, ahol a vétséget elkövették már a nyíregyházi ügyészséghez tartozik és így az őrizetben lévő hentest a jegyzőkönyvekkel együtt a nyíregyházi ügyészségnek adják át további eljárásra.

Kellemes szórakozóhely a

KISS CUKRÁSZDA

Battyhányi és Szent Anna sarok.

Naponta friss sütemények és gesztenye püré.

Tea helyett marólugot ivott

Mikó Károly 10 éves gyermek, Honvéd uca 7. sz. alatti lakos tegnap délután lakásuknak tűzhegyéről tea helyett egy maróluggal telt edényt emelt le és felhajtott tartalmából. A lugköldat összeégett a gyermek száját és nyelvcsővét. Súlyos állapotban szállították a sebészeti klinikára.

MINK hölgyfodrász

Dauerja, festése tőkélletes

Hajvan uca 6.

Eletveszélyes sérülést szenvedett egy koccs

A szakértetején odanyomta a szemöldökfa és esigolyatöréssel szállították a klinikára.

Súlyos szerencsétlenség érte tegnap Szilágyi Imre 29 éves mikipecsi koccsist. Szilágyi egy szekér lucernát szállított vitéz Holló Imre debreceni tűzifakereskedő és szikvizgyáros házába. A megrakott szekérről vigyázatlanul hajtott be a kapu és a kapu szemöldökfája olyan hatalmas erővel nyomta oda a szerencsétlen embert, hogy esigolyatörést szenvedett. Elettveszélyes állapotban eszméletlenül szállították a sebészeti klinikára.

IRÓGÉPEK HURAY, iparkamara kölcsönzése T. 17-93

x Hölgyek! A legdivatosabb szőrmebundákban és szőrmékben nagyválaszték Barkó Márton utódnál, a Színház-átjáróban, Javítások, átszabások legolcsóbban.

— Boncolást tartanak Hajdúhadházon a leventelőtér mellett talált csecsemőhullott ügyében. Zsögöd Jenő vizsgálóbíró és a törvényszéki orvosszakértők kiutaztak Hajdúhadháza, hogy a boncolást megtartsák. A boncolás adataiból lehet ugyanis megállapítani, hogy a körülbelül háromnapos csecsemőt meggyilkolták, vagy pedig csak kitétek temetési költség hiányában a holttestet. A vizsgálóbíró és az orvosszakértők szerdán délután utaztak Hajdúhadháza.

— Ma este tartja a Szent László-Kör ismerkedő estjét. Ma este az Arany Bika üveg és Bocskay terme nagyszabású táncmulatságnak lesz színhelye. Az egyetemi és főiskolai hallgatók Szent László-Köre rendezti meg szokásos ismerkedő estjét. Az est sikerét biztosítja, hogy a Kör buzgó tagjai vállalták a rendezés munkáját, Viosz Imrével az élen. Azért is reméli a rendezőség a sikert, mert az estély tiszta jövedelme a „Magyar a magyarért” akcióra fordítatik. Asztalfoglalás még a mai napon Viosz Imrénél (központi egyetem, vagy Tisza internátus) eszközölhető.

— Titokzatos homály borítja a tragikus módon öngyilkosságot elkövetett Szabó Ilona börgyári munkásnő öngyilkosságának okát. A rendőrség megindította az ügyben a nyomozást. Székely Mihály detektív több kihallgatást eszközölt, azonban a fiatal leány tettének okára nézve senki sem tudott felvilágosítást adni. Találtak egy levelet is búcsúorokkal, melyet bizonyos Lenci nevű barátnőjéhez intézett halála előtt Szabó Ilona, ebben meghatározott szavakkal vesz búcsút barátnőjétől, azonban a levél kusza sorából sem lehet megállapítani, hogy miért vetette el életét a 22 éves fiatal leány?

— Pórnajárt betörők betörték Glancz László só- és lisztkereskedő, Rákossy Jenő uca 4. szám alatti irodájába. A tettesek felfeszítették az íróasztalt, azonban üres kézzel kellett eltávozniuk, mert a tulajdonos zárás után elvitte a pénzt magával. A rendőrség megindította a nyomozást a betörők kézrekerítésére.

Koszorús Ferenc ny. alezredes meghalt

Szerdán reggel meghalt id. Koszorús Ferenc ny. alezredes, néhány napi súlyos betegség után. Id. Koszorús Ferencet 81 éves korában ragadta el a halál.

Halálhíre széles körben keltett nagy részvétet. Id. Koszorús Ferenc kiváló katona volt. A világháború őt már nyugdíjban érte, de azonnal jelentkezett szolgálatra a háború kitörésekor és ő szervezte be a debreceni katonai kórházakat.

Idős kora ellenére is teljes munkaképességgel rendelkezett, nagy figyelemmel kísérte az eseményeket és megérte, aminek nagyon örült, a Felvidék visszacsatolását. Elele utolsó napjait betegsége dacára is boldoggá tette a felszabadult magyar városok visszacsatolása.

Temetése pénteken délután fél három órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből, katonai pompával. Gyászolják: felesége, gyermekei, menyje, anyósa, unokahúgai és öccsei. Valamint nagyszámú rokonság. Temetést a Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

Özv. Récsy Gusztávné élt 84 évvel. Temetése csütörtökön délután négy órakor lesz a Köztemető ravatalozójából. Temetését Fehértől vállalatja rendezi.

x Naményi gyorsíró és gépiróskola, bármikor be lehet iratkozni, (Rákóczi uca 17.)

Az iparosifjúság vasárnap este félnyolc órai kezdettel műsoros kultúr estét rendez táncdal egybekötve. Az est jövedelmét a „Magyar a magyarért” akcióra fordítják. A közönséget szívesen látja a Rendezőség.

Felkérem az összes fodrászmunkavállalókat, hogy ma csütörtökön este félnyolc órára, Simonffy uca 2. szám II. emelet, iparoskör helyiségében minél nagyobb számmal megjelenjen szíveskedjenek. Vezetőség.

Nagy tűz Temesvár központjában. Temesvárról jelentik: A város központjában kedden délután veszedelmes tűz pusztított. A Dornheim-féle textilnagykereskedés pincéje kigyulladt és a lángok átcsaptak a földszinti üzlethelyiségekre is. A textilnagykereskedés közvetlenül a városháza mellett, a város egyik legforgalmasabb pontján van ezért a tűz nagy pánikot keltett. Több órai megfeszített munkával a tűzoltóságnak sikerült a tüzet eloltani.

Lezuhant egy olasz repülőgép Klagenfurt mellett, négy halott. Klagenfurt közelében egy olasz repülőgép, amely Münchenből útban volt Róma felé lezuhant. A repülőgép négy utasa meghalt, egy utas súlyos sérüléseket szenvedett.

Néma óriások óránként 385 kilométeres sebességgel. Az amerikai repülőgépipar elkészítette új támadó bombavető repülőgépét, melyből igen sokat rendelt már Anglia. Az új gépeket néma óriásoknak nevezik, mert a motorjaik zúgását nem lehet hallani, még ha alacsonyra szállásnak is le. Ezek a gépek óránként 385 kilométeres sebességgel repülnek és négyezer kilométeres utat tudnak megtenni lezállás nélkül a levegőben. A gépek 8500 méter magassan is tudnak cirkálni és bombarakományokon kívül hat gépfegyverrel vannak felszerelve. A francia légügyi vezérkar meglekintette az új gépeket és nagyobb rendelést is tesznek, mivel a francia hadirepülőgépek már lemaradtak nagyon s óránként 100 kilométeres késéssel kullognak a nagy sebességű új gépek mögött.

A székelyek eredetéről és letelepedéséről tart előadást Rugonfalvi Kiss István egyetemi tanár november 25-én, pénteken délután félhat órakor a Déri múzeumban. Legújabb kutatásainak eredményét mutatja be a Tisza István Tudományos Társaság ülésén. A Társaság vendégeket szívesen lát. Belépődíj nincs.

Hogyan támadták meg a Marslakók Newyorkot? Halló, halló... Itt newyorki rádió... A Mars-lakók rakétarepülőgépeken megtámadták a földet... Senki ne veszítse el a fejét... Ezt a néhány szót mondotta be egy izgatott férfihang nemrég a newyorki rádió mikrofonjába. A lakosság körében pánik tört ki és senkisémet sejtette még, hogy csak egy nagyszabású rádióhangjáték közvetítéséről van szó. Erről a rendkívüli közvetítésről közöl szennzációs képekkel illusztrált cikket a Tolnai Világlapja új száma.

„Magyar a magyarért”. A debreceni statusquo-ante izraelita hitközség „Magyar a magyarért” folyószámlájára a Magyar Általános Hitelbank debreceni fiókjánál a következő újabb lefizetések történtek: özv. Desser Gergelyné 6 pengő, Fenyves Izsó 9 pengő, Halász Bertalan 45 pengő, Herzog Jenő 7 pengő, Kovács Andor 8 pengő, dr Réti László 12 pengő. Ezeket köszönettel nyugtázzuk. Elnökség.

Sporthíradó

A „Debrecen” sporthírszolgálat jelentik:

A cseh átalakulás a sportban is érezteti hatását: megszűnik a cseh profifutball, valamennyi profijátékosnak 1939 május 15-re felmondtak. Az egyesületek rossz anyagi helyzetbe kerültek és nem bírják fizetni a játékosokat. A jobb játékosgárdát állásban igyekeznek elhelyezni.

Az Országos Testnevelési Tanácsban újabban lüktető élet folyik, a sport vérkeringésén tartja a vezetőség a kezét. Kimondták, hogy a cseh sporttal kapcsolatban különbséget fognak tenni cseh és szlovák sport között és a sportterítkezés felvétele kérdésében mindig a magyar kormány és külképviseleti álláspontja lesz irányadó.

A magyar válogatott csapat december 1—15 között skóciai túrát bonyolít le, ugyanakkor a B válogatott is portyára megy. Hollandiában, Belgiumban, Luxemburgban játszik. A válogatott játékosok megkapják rá az engedélyt, elutazhatnak. A két csapatban — sajnos — egyetlen Boeckai játékos sincs, formájuk után legfeljebb Takács érdemelne még a kiküldetést és Hajdú, ha javul...

Megsemmisítette a fővárosi egyesbíró a DVSC—Csepel bajnoki mérkőzést, azt 0:0 gólaránnyal igazolta a Csepel javára és két büntetőpontot vont le a DVSC-től. Állítólag fel volt függesztve tartozás miatt a DVSC játékjoga, de erről a DVSC mit sem tudott. A DVSC fellebbez és igyekszik bebizonyítani az igazát.

A Boeckai szerdai edzésén könnyen nyert a DEAC ellen 10:1 arányban, de nem annyira a Boeckai volt jó, hanem a DEAC játszott gyengébben. A csatársor minden tagja rugott gólt, Takács 3, Pásztoi 3, Csokai 2, Markos, Hajdú 1—1 gólt. A Boeckai így állt fel az edzésen. DEAC kapus — Palotás, Sarkadi, Orosz, Pocsai, Elek, Markos, Csokai, Pásztoi, Takács, Hajdú. — Az Elektromos elleni csapatot csak csütörtökön állítják össze véglegesen. Valószínűleg Orosz marad ki most és a fedezetsorban Elek, Pocsai, Belesik játszik. Hátral Janzso játéka kétes, s akkor Palotás, Nadas kapna szerepet, míg elől Csokai, Pásztoi játszana a három fix, Markos, Takács, Hajdú közre.

KÖZGAZDASÁG

Hogy alakul az ideai pulykaexport

December elején magasabb árat kaphatnak a gazdák a pulykakakasért

A Külkereskedelmi Hivatal az ideai pulykaexporttal kapcsolatban tájékoztatást adott a gazdaközönségnek az alábbiakban: — Az Angliába irányuló pulykaexportunk megindult és előreláthatóan eredményesen bonyolítódik le, ha nemcsak a kereskedelmi érdekeltség, hanem a termelő közönség is alkalmazkodik az angolok kívánságaihoz. Ez elsősorban a termelőközönségnek legfőbb érdeke és erre való tekintettel a Külkereskedelmi Hivatal a következőkre kívánja felhívni az eladó termelők figyelmét: — November 15—25-ig lehetőleg csak pulykajárcait és pulykatojtót hoz-

zanak eladás végett a piacra, mert ez időpontig a külföldi piacokon a pulykakakas eladhatatlan. A pulyka a kereskedők telepein sem élve, sem lefojtva nem tartható és ilyen húsárú csak frissen szállítható külföldre, ahol a pulykakakas a megadott időpontban csak nagy veszteséggel értékesíthető.

— Ezzel szemben november 25-ike után az angol fogyasztóközönség éppen ellenkezőleg többre értékeli a pulykakakas húsát a jéréceénél. Ebből következik, hogy ha a termelő gazdaközönség ezidőszent még visszatartja a pulykakakast, a kakasért november 25-ike után, különösen pedig december elején magasabb árat kaphat, ha egyébként az értékesítési viszonyok nem változnak.

TERMÉNYTÖZSDE

Tartott a készárúpiac.

A készárúpiacra a zab árát 20 fillérrel, a tengeri árat pedig 5 fillérrel emelték. A többi terményárak változatlanok maradtak.

Búza tiszavidéki 77 kg 20.35—20.45 78 kg 20.55—20.65, 79 kg 20.75—20.85 80 kilós 20.85—20.95. — Felsőtisza 77 kg 20.30—20.40, 78 kg 20.50—20.70 79 kg 20.70—20.90, 80 kg 20.80—20.90 rozs pestvidéki 14.75—14.85, rozs más 14.80—14.90 takarmányárpa elsőrendű 18.30—18.50, középmínőségű 18.00—18.20, sörárpa kiváló 21.00—21.50, prima 20.00—20.75, sörárpa 19.50—20.00, zab elsőrendű 19.70—19.80, középmínőségű 19.55—19.70, tengeri 13.20—13.30, korpa 12.80—13.00, 8-as liszt 15.70—16.00 P

SERTÉSVÁSAR.

A tegnapi ferencvárosi sertésvásárra összes felhajtás 1913 darab volt, ebből

angol hússertés 488 darab. A vésár irányzata vontatott. Árak: uradaimi zsirsertés 340 kilón felül 109.5—110.5, szedett sertés I. 98—100 fillér, III. 84—92 fillér, angol sonkasertés II. 90—97 fillér, exportzsír márkázott 150 fillér kilónként.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK

Búza 19.50—19.70, rozs 13.20—13.30, árpa 18.50—19.00, tengeri szemes 11.60—12.00, tengeri csöves 9.20—9.40, lucerna 8.20—11.50, széna 4.40, lóhere 6.00—10.00, Bükkyöny 6.00, szalma 2.00—2.70, cukorrépa 2.40—2.50, takarmányrépa 1.50—1.60, tők 2.00—2.50.

MOSOTT RONGYOT

vesz lapunk kiadóhivatala,

APRÓHIRDETESEK

Nyomozó iroda

Gálócsy irodája, Vigkedvő Mihály uca 23. telefon: 28-72. Nyomoz, informál, megfigyel mindenütt. 1768 12. 12

Alkalmazást nyer férfi

Fodrász-tanulónak fiút és leányt felveszek, Moldván, — Szent Anna I. 357

Kifutó-fiú, megbízható, felvétetik, Hatvan uca 18. sz. II. emelet, balra, saroklakás. 346

Házmasternek felvétetik magános nő, vagy kis család, Kigyó uca 25. 343

Lakást adok gyermektelen házaspárnak, házi munkáért, december elsejére, Bor-nemisza u. 13. 334

Kifutófiút és munkásleányt felveszek, Széchenyi u. 30., keresztüllet. 331

Házmasterpár, gyermektelen, elsejére felvétetik, Hatvan uca 17. sz. 328 vv.

Sofőr-igazolvánnyal rendelkező boltiszolga felvétetik Benyáts Áruház. 341

Alkalmazást keres férfi

Megbízható 20 éves fiú azonnal állásba lépne bárhova, Faragó uca 1. 309

Alkalmazást nyer nő

Varródába segédanyagokat felveszek Piac uca 46., keresztüllet. 358

Varró és kifutóleány felvétetik, Kőváry szücsnél, püspöki palota (Kálvin tér). 356

Szalonenkorka csomagoló lányok felvétetnek, Piac uca 79. cukorka üzem. 339

Háztartási alkalmazott

Szakácsnét azonnali belépésre, vidéki földbirtokoshoz, ki jól főz, felveszek. Jentkezni: József Lőr. herceg uca 1. (—) vv.

Jömegjelenésű zsidó szakácsnő budapesti előkelő fiatal párhoz ajánlkozson „Uri-mód” jellegre. 130 12. 2

Gyermekszertelő mindenest keresek kiscsaládnhoz. Cim a kiadóban. 308 vv.

Megbízható mindenest, vagy mindenes szakácsnét decem-ber elsejére keres Nagy Gyula, Hatvan uca 1. üzlet. 353

Erős takarító asszonyt délutáni órákra felveszek. Nyil uca 79. 345

Megbízható mindenes főzőnőt keresek elsejére. Cim a kiadóban. 340

Ajánlat

Női fekete téli kabát, 22.—pengőtől, férfi télikabát 25 pengőtől kapható Vágó Sándornál, Csapó uca 10. 605 12. 31.

Gratulógusnő múlt, jelen, jövőről felvilágosít. Fogad: Széchenyi uca 43. 208

Bundát készit a legszebb kivitelben. alakit, Katona Vilmos szücs, Simonffy uca 2. 1283 11. 30

1 ki ó olasz
MARONI
72 tillér
Délgyümölcsös csarnok
Arany Bika mellett
és a Hungária palotában.

Zománcozott tűzhelyek nagy választékban olcsón kaphatók. Ocska tűzhelyét becserelem. Hatvan uca 70. Telefon: 12-84. 1683 11. 30

Tűkörgyártás, üvegesizolás, hibás tűkrök újjáöntése, fűdőszoatűkrök, Sipkovits, Nagyvárud uca 15. szám. Telefon 22-96 175+ vv

Költőzködéskor villanykörtét 20 fillérért becsereljük. Kiegyelt körtéket beszámítjuk. Vagyonmentő. Hunyadi uca 18. 1006 11. 29

Varrógép és kerékpár javítását, s átszírozását tökéletesen és olcsón készítem. — Nagy István műszerész, Széchenyi uca 6. 337 12. 24.

Takaréküzlet új és használt kézen olcsón, javításait felelősséggel vállalom. — Nagy István, Széchenyi uca 6. sz. 336 12. 24

Teljes ellátás

Kellemes lakás, címom kóst a Hungária penzióban szobák napokra s hónapszámra, Ferenc József út 59. szám, telefon: 23-39. 1330 vv.

Püreg napraforgóból esemegének. Dióbelet pótolja süteményekben, kg 70 fillér. Olajmalom, Károly Ferenc József út 30. szám. 1703 12. 9

Libamáj 3 fillértől dekája, aprólék 70 fillér, Simonffy 5 sarki kocsmán túl és Csapó uca színházi átjárójánál. Vasárnap tíz óráig nyitva. 1370 12. 3.

Elelmiszer ital

Ózajbor, kitűnő sajáttermésű, kitűnő zamata, tisztánkezelt 25 literen felül, esetleg 900 liter, Cserepes uca 5. 246

Tűzelő anyagok

Katonatisztek, altisztek, tűzifát, szemet legolcsóbban kaphatnak Vágó tűzifakereskedésében, Margitfürdőnél, telefon: 10-24. 1309 vv.

Bútor

Dióháló, ebédlő, fűháló, asztalok, székek, ingaórák, női kerékpár, mangorló gép, peccenyestálak olcsón eladó. Csapó uca 6. szám. 349

Egy szép ebédlőszekrény eladó. Mester uca 29. 351

Atadó üzlet vendéglő

Jómenetelű fűszerüzlet, sürgősen, családi okokból átadó. Cím a kiadóban. 351

Jóforgalmú hentesüzlet, berendezéssel azonnal eladó. Külsővásár tér 1. szám. Értekezni lehet: Deák Ferenc uca 9 sz. 327

Kiadó lakás egyszobás

Kiadó szoba, konyha, spájz, decemberrre Homokkerti Oláh Károly uca 24. 348

Kiadó lakás háromszobás

Kiadó 3 szobás, fűdősobás lakás, azonnalra, Zöldfa uca 10. 313

Kiadó lakás nagyobb

Darabos uca 22. számú négy-szobás úrilakás, minden mellékhelyiséggel kiadó. Értekezni Monticzredes uca 13. 330

Butorozott szoba

Különbejárattú butorozott szoba kiadó, Arany János uca 29., keresztépület. 306 vv

Elveszett

Elveszett 19-én egy darab szem-lye színű üsző. Aki tud róla értesítsen, Borz u. 17. sz. 335

Ingóságvétel

Jókarban levő hármass szekrényt keresek. Cím a kiadóban. 310

Ingóság eladás

Egy szőnyegszővőszék eladó Vénkert, Domokos Lajos uca 6. 311

Erős nagykapu olcsón eladó. Tanító u. 18. szám. 1217 vv

Eladó Singer női centrálbabin varrógép, Mester uca 3. szám. 347

Megszűnés miatt háló, ebédlők, irodák, kombinált szobák, egyéb butorok eladó. Dégenfeld tér 6. 1099 11 30

OFB INGATLANIRODA

PATAY FERENC
CSAPO-U.49.

Olesó ingatlanok
32 holdas barna homok tanyával, holdja 700 pengő, bankteherrel.
Város alatt 10 hold barna homok, 9 és 4 holdas tanyás Fancsikán, Macon 45 hold teher átvállalható.
Ezenkívül több külsőségi házak részlete, kevés pénzzel megvehető. **PATAY IRODA, Csapó uca 49. sz. 333**

Kályha, salgótarjáni, két aknás, terem fűtésére alkalmas, teljesen jókarban, olcsón eladó. Értekezni kiadóhivatal pénztáránál. 969 vv

Egy nagy Csepel sparhelt eladó. Mester uca 29. 352

Eladó ingaóra, hálószoba, s páncélkassza, varrógép, különféle bútorok. — Andrásko, Csapó uca 16. szám. 344

A Homokkertenben 3 kisebb házingatlan, olcsón, kevés tőkével megvehető. Érdeklődni: Kormos Zoltán, Ferenc József út 81. 287

Ilyen esodavéttel még nem hallott! Nem egészen két év alatt önmagát kifizeti egy most renovált ház. Havi bérjövödelme 290 pengő Van benne 2 háromszobás és 5 egyszobás lakás. Ügynökök kizárva. Cím a kiadóban. 19 A+

NEM GOND

eladni a

kövér sertést,

nem tölti idejét a vásárban,
nem törí az állatot,

a vevő házhoz megy.

Hirdesse meg eladó kövér sertését a „Debreczen” apróhirdetéseinek

„Eladó állatok” rovatában.

Fűszer detaill üzletberendezés, puldok, állványok eladó. Ferenc József út 69. szám. 355

Eladó ház

Takaros kertiségi ház, nagyon olcsón megvehető a Bozzai telepen. 384 négyszögletes telek, 2 egyszoba konyhás lakás és 1 egyszoba konyhás lakás van benne. Kevés pénzzel átvehető. Cím a kiadóban. 18 A+

Nagyszerű

tőkebefektetés! Tisztán 6 százalékos kamatot hoz, a Nap u. Attila tér, Baross uca sarkán levő üzletház. A saroképületben csinosan berendezett kisvendéglő, minden kényelemmel és lakással. Aláépített épület. — A Nap uca 22. számú ház, négyszobás úri lakással, parkett, fűdőszoza, víz, villany, gázvezetékekkel, virágos udvar, fákkal, szőlőlugossal. Kézpénzára 23,000 pengő. 23 A+

ÓLMOT

vesz lapunk nyomdaja
József királyi herceg u. 1. sz.

Eladó ház a város szívében 4 lakással, mindegyikhez fűdőszoza, évi 4000 P bérjövödellemmel — 366 négyszögöl területen. Szép virágoskert, ötven darab termő gyümölcsfa, baromfiudvar, sempernova front. Elsőrendű tőkebefektetés, Rákóczi uca 35. szám. Értekezni 2-ik lépcső. a tulajdonosnál. 101+

Jó vétel

A Salétrom utcán 115 négyszögöles telkes ház havi 54 P bérjövödellemmel eladó. 2 egyszoba, konyhás és 1 egyszoba konyhás lakás, 2 pincehelyiségből áll. Nem sok pénzzel átvehető. Cím a kiadóban. 17 A+

Jól jövödelmező ház remek feltételek mellett eladó. Havi 111 pengő hoz, mert 1 kétszobás, 3 egyszobás konyhás lakás és 1 üzlethelyiség van bérbeadva. Cím a kiadóban. 21 A+

Valóságos kúriát szerez könnyűszerrel a Hétvezér uccában. A 47. számú ház hosszú tornácával, több rendbeli lakásával, kamrákkal, istállóval, két szivattyús kútjával, nagyon szép konyhakertjével sok kényelmet biztosít. Telke 700 öl. Utolsó ára 7800 pengő, lakberlékötéssel részletekben is fizethető, minden nehézség nélkül. 4+

Homokkertenben 119 négyszögöles telken 3 egyszobás és 1 egyszobás lakás van. Most havi 30 pengő hoz. Alkalmi áron átvehető, kevés pénz kell hozzá. Cím a kiadóhivatal megmondja. 18 A+

Kitűnő jövödelmet hoz 158 négyszögöles telken fekvő ház, 2 háromszobás lakásból áll, most renoválták, havonként 172 pengő bért hoz. Kedvező feltételek mellett szabad kézből eladó. Cím a kiadóban. 22 A+

Vargakertenben kitűnő vétellehetőség nyílt egy most renovált házra. A lakbérből a ház ára kifizethető, mert 2 kétszobás és 6 egyszobás lakásban bérbeadóknak. Most havi 97 pengőt fizetnek. Jó feltételek mellett a ház azonnal átvehető. Cím a kiadóban. 20 A+

Alkalmi vétel kedvező áron eladó 133 négyszögöles telken három egyszoba konyhás és két egyszobás lakással bíró ház. Havi bérjövödelme 56 pengő. — Cím a kiadóban. 13 A+

Nagyjövödelmü ház eladó a Vendég u. 54. sz. alatt. Hatrendbeli lakás. Vízvezeték az udvarban. Utolsó ára 4900 pengő. Lakberlékötéssel most megvásárolható. 9+

Magas kamatnak megfelelő jövödelmet hoz a Hatvan utcán egy eladó modern ház. 591 négyszögöles telek, 1 négyszobás, 4 háromszobás, 7 kétszobás, 7 egyszoba konyhás lakás és 3 üzlethelyiség van benne. Havi bérjövödelme 909 pengő. Jó feltételek mellett megvehető. Cím a kiadóhivatalban. 15 A+

Jó nyugdíjnak megfelelő jövödelmet biztosíthat magának, aki megveszi a város forgalmas, fejlődő helyén azt a házat, amelyben egy kétszobás, négy egyszobás konyhás és 1 egyszoba üzlethelyiségből álló lakás van. Jövödelmez havi 130 pengőt. Fele árával átvehető. Cím a kiadóban. 14 A+

Eladó házhely

Villatelek egyetemi sportpályával szemben, aszfaltos úmentén kedvező feltételekkel eladó. Közlebbi felvilágosítást a Kölcshős Segélyző Egylet ad. Kossuth u. 8. 104+

Három pengő a ritka alkalmi ára a Sámsoni kövesúttól egy percrenyire levő Apponyi uca 48. számú házhely négyszögöletnek. Ára kedvező részletekben is fizethető. 2+

Eladó föld

Homokbánya, a Rigó utca elején, kövesúthoz közel kedvező áron eladó. A telek kibányászás után ingyeben marad a vevőnek. Közlebbi felvilágosítás 28-83. telefonon. 11+

Gyümölcsösnek kiválóan alkalmas homokföld, vágóhid villamos végállomáshoz három percre, részletekben is eladó. A terület házhelyeknek is parcellázva van. Bihari uca 4. 102+

Eladó Szepes 15. szám alatt (Ungvári-főle) 40 és fel kat. hold területű tanyás birtok, amelyből 21 hold szántó, míg a többi része rét és legelő. Érdeklődni lehet: Városi Takarékszövetkezet, Csapó u. 4. szm, Ingatlanosztály. 329

Eladó állatok

Két darab hatbónapos hizott mangalicasertés eladó. Mester uca 29. 350

Sertés, 200 kilós, vágóhídnál elveszett. Nyomravezető károsulttól jutalmat kap. Értesítse Gálócsy, Vigkedvő uca 23. 342

Szerkesztésért felelős:
PÁLFY JOZSEF
Kiadja és nyomja a
NYSZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Kiadásért felelős:
DR. SZIGETHY GYULA
Igazgató.